

Informatiedocument

Bijlage bij Eindrapportage Toekomstscenario's Museum van Bommel van Dam

Opdrachtgever: gemeente Venlo

BernsMuseumManagement

mr Peter Berns
Arnhem, december 2012

Inhoudsopgave

	pagina
1. Inleiding	3
2. Korte karakteristiek Museum van Bommel van Dam	5
3. Context Museum van Bommel van Dam binnen Venlo	10
4. Context Museum van Bommel van Dam op landelijk, provinciaal en euregionaal niveau	15
5. Beleid Museum van Bommel van Dam	18
6. Taken en activiteitenpakket Museum van Bommel van Dam	23
7. Organisatie en Personeel	34
8. Huisvesting en locaties	38
9. Bedrijfsvoering en financiën	41
10. Netwerk en samenwerkingsverbanden	44

Bijlagen

Bijlage 1: Een overzicht met geraadpleegde literatuur en documenten	45
Bijlage 2: Een overzicht van de eerder opgelegde bezuinigingen op cultuur en evenementen	48
Bijlage 3: Een lijst met musea binnen een straal van 100 km van Venlo die zich richten op moderne en hedendaagse kunst	49
Bijlage 4: Een overzicht van de schenkings- en bruikleenvoorwaarden en de deelcollecties	50
Bijlage 5: Een overzicht met gespecificeerde bezoekersaantallen 2008-2011	54
Bijlage 6: Een overzicht van de instellingen waarmee wordt samengewerkt	55

1. Inleiding

Vraagstelling

De gemeente Venlo heeft Berns MuseumManagement opdracht gegeven een onderzoek te doen naar de mogelijke toekomstige beheersvormen voor Museum van Bommel van Dam en daarover in december 2012 een advies uit te brengen.

Doel van het onderzoek is het College en de gemeenteraad van Venlo inzicht te geven in de huidige situatie van het museum en de verschillende opties die er zijn met betrekking tot de beheersvorm. Deze wens moet worden gezien tegen de achtergrond van de kerntakendiscussie binnen de gemeente Venlo en de gemeentebrede bezuinigingstaakstelling voor de komende jaren.

Door opdrachtgever is aangegeven dat de volgende scenario's (dan wel combinaties daarvan) onderzocht moeten worden:

- a. De 0-optie, d.w.z. het museum blijft onderdeel van de gemeentelijke organisatie;
- b. Verdere verzelfstandiging (intern dan wel extern);
- c. Samenwerking met een ander partnermuseum (bijv. met Het Limburgs Museum);
- d. Beëindiging van de activiteiten van het museum en liquidatie.

Aanpak

Het onderzoek wordt uitgevoerd in de volgende stappen:

- a. Het opstellen van een informatiedocument
- b. Een haalbaarheidsanalyse voor verzelfstandiging
- c. Verkenning van samenwerkingsmogelijkheden met andere partners
- d. Onderzoek juridische haalbaarheid en consequenties liquidatievariant
- e. Eindrapportage inzake de vier scenario's voorzien van een advies.

Informatiedocument

Het voorliggende informatiedocument geeft de huidige stand van zaken van het museum weer, zijn geschiedenis en de context waarin het opereert. Dit document vormt als zodanig de basis voor een nadere analyse en de verschillende scenario's.

Werkwijze

Aan de hand van een documentenlijst zijn door het museum, verschillende afdelingen en diensten van de gemeente Venlo en door de Stichting Museum van Bommel van Dam een grote hoeveelheid documenten ingebracht. Een lijst met geraadpleegde documenten is opgenomen in bijlage 1. Tevens is diverse malen overleg geweest met medewerkers van museum en gemeente, om de benodigde informatie boven water te krijgen. Ook is een gesprek gevoerd met de voorzitter de Stichting Van Bommel van Dam en met de Wethouder voor Cultuur. Tenslotte is informatie verzameld door middel van deskresearch en ervaringsgegevens van het eigen bureau.

Begeleidingsgroep

Voor de begeleiding van het onderzoek is een begeleidingsgroep ingesteld.

De samenstelling is als volgt.

- drs. René van Loon, hoofd afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling
- drs. Rick Vercauteren, directeur museum
- mevrouw Yvonne Clevers, beleidsadviseur cultuur,
- de heer Roel Florie, medewerker bedrijfsvoering

Het concept van het informatiedocument is tweemaal in de begeleidingsgroep besproken. Daarnaast is het commentaar van de museumstaf verwerkt in de definitieve versie.

Leeswijzer

Dit document is als volgt opgebouwd.

In paragraaf 2 wordt een korte karakteristiek van het museum gegeven, die zich laat lezen als een samenvatting.

De paragrafen 3 en 4 gaan in op de lokale bestuurlijke context en de provinciale en landelijke ontwikkelingen op museaal en cultureel terrein.

Het beleid en het huidige takenpakket van het museum wordt onder de loep genomen in de paragrafen 5 en 6.

Paragrafen 7, 8 en 9 gaan over de aspecten personeel en organisatie, huisvesting, bedrijfsvoering en financiën. In slotparagraaf 10 wordt ingegaan op het aspect samenwerking.

2. Korte karakteristiek Museum van Bommel van Dam

Ontstaan

In 1969 schonk het echtpaar Van Bommel-Van Dam haar kunstcollectie van ruim 1000 werken aan de gemeente Venlo. De schenking geschiedde onder de voorwaarde dat de gemeente deze collectie zou onderbrengen in een passend gebouw en daarvan de exploitatielasten op zich zou nemen. De gemeente liet na aanvaarding van de schenking een bescheiden museum annex woonhuis bouwen aan het Julianapark. Zo kon in 1971 het eerste museum voor moderne kunst in de provincie Limburg worden geopend.

Collectie

De collectie van het museum bestaat anno 2012 uit ca. 8.000 kunstwerken van Nederlandse kunstenaars voornamelijk uit de periode vanaf 1950. Belangrijke stijlperioden zijn de nieuwe figuratie en het abstracte expressionisme. Sleutelwerken uit de collectie zijn van o.a. Fernhout, Schoonhoven, Melle, Armando en Tajiri. Het betreft in hoofdzaak tweedimensionaal werk (schilderijen, grafiek, fotografie), maar er zijn ook objecten (etnografica), beelden, video's en installaties in de collectie opgenomen.

De laatste jaren is door grote schenkingen een kerncollectie ontstaan van de zgn. Amsterdamse Limburgers (Defesche, Van der Heijden, Diederens e.a.).

Deelcollecties

De museumcollectie bestaat uit de volgende deelcollecties:

- De zgn. oercollectie Van Bommel Van Dam, die in 1969 werd geschonken;
- De collectie Van Bommel Van Dam, in langdurig bruikleen van de Stichting Museum Bommel Van Dam sinds 1985;
- De collectie Defesche, met werk van de kunstenaar Pieter Defesche geschonken in 2005;
- De collectie Knecht-Drenth, afkomstig van het echtpaar Knecht-Drenth, een schenking uit 2009;
- De collectie Marianne van der Heijden van de gelijknamige kunstenares, geschonken in 2009;
- De collectie Diederens, een schenking van respectievelijk 2008 en 2011 met werk van de kunstenaar Jef Diederens;
- eigen kunstaankopen, voornamelijk vanaf de zeventiger jaren van de vorige eeuw.
- Individuele schenkingen (Jan Schoonhoven e.a.)

Tenslotte zijn er nog een tweetal bruiklenen in de collectie opgenomen: één bruikleen van de Familie De Vries en één bruikleen van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed (I.C.N.).

Met uitzondering van de langdurig bruiklenen is de gehele kunstcollectie eigendom van de gemeente Venlo.

Verzekerde waarde collecties

De kunstcollecties van de gemeente Venlo zijn de afgelopen 40 jaar grotendeels door schenkingen en langdurig bruiklenen verworven. Eigen aankopen zijn gedaan met financiële steun van de Provincie Limburg, het Mondriaan Fonds en andere fondsen. De verzekerde waarde van de kunstcollecties bedraagt € 10.000.000. (2010).

Stichting Museum van Bommel van Dam

Deze stichting werd door het echtpaar Van Bommel-Van Dam opgericht in 1976. Doel van deze stichting was primair de uitreiking van een 2-jarlijkse kunstprijs en het onderbrengen van het vanaf 1970 verworven kunstbezit.

Omdat de schenkers hun totale kunstcollectie (zowel die van de gemeente als die van de stichting) als één geheel bijeen wensten te houden, is vanaf 1985 de gemeente Venlo tot de stichting toegetreden.

Vanaf 1985 zijn de statuten van deze stichting daartoe aangepast. Het bestuur bestaat uit zeven leden; vier leden worden aangewezen door het gemeentebestuur van Venlo en drie leden door zittende bestuursleden, zijnde familieleden van het echtpaar Van Bommel-Van Dam. Namens de gemeente Venlo hebben thans zitting in het bestuur: mr. J.A.T.M. Teeuwen (wethouder voor cultuur e.a.), mevrouw N.G.J. Peeters, en mevrouw C.J.W. Versteegen. Er is één vacature die binnenkort door de gemeente wordt ingevuld.

Doel van de stichting is vanaf 1985 tweeledig: a. het uitreiken van de Van Bommel Van Dam-prijs aan een jonge veelbelovende kunstenaar en b. het (doen) beheren, uitbreiden en regelmatig exposeren van de collectie die eigendom is van de stichting, maar daartoe in langdurig bruikleen is gegeven aan het museum. Dit is vastgelegd in twee bruikleenovereenkomsten, respectievelijk in 1985 en 2009. Deze overeenkomsten hebben een looptijd van 75 jaar.

Ontbinding van de stichting is slechts mogelijk indien door overmacht na vele vergeefse pogingen het doel van de stichting niet kan worden verwezenlijkt. Een zodanig besluit kan slechts worden genomen met instemming van tenminste op één na alle stemmen van het statutair voltallige bestuur (d.w.z. zes van de zeven bestuursleden moeten daarmee instemmen). Het besluit tot ontbinding van de stichting behoeft de voorafgaande goedkeuring van de gemeenteraad van Venlo (artikel 14 lid 3 van de statuten).

Museummissie

Museum van Bommel van Dam wil méér zijn dan een museum voor actuele kunst. Het museum dient te fungeren als een aangenaam en leerzaam Open Huis waarin jong en oud met regelmaat kunnen genieten van hedendaagse kunst van hoog niveau (beleidsplan 2008-2012).

Collectietaken

- verzamelen en verwerven van tweedimensionale kunst (schilderkunst, tekenkunst, fotografie) uit Nederland en Duitsland, met een accent op Amsterdamse Limburgers en jonge kunstenaars uit Zuid-Oost Nederland en de Euregio
- registreren, digitaliseren en ontsluiten via internet
- behoud en beheer van 8.000 kunstwerken (waaronder bruikleenverkeer).

Publiekstaken

- semi-vaste expositie uit de eigen collectie
- wisseltentoonstellingen en kleine presentaties
- educatieve activiteiten: rondleidingen, museumlessen, workshops, lezingen, andere ontvangsten
- communicatie van de activiteiten van het museum, o.a. in het digitale domein
- digitale ontsluiting van de collectie via de website en de social media
- overige activiteiten: boekpresentaties, lezingen, concerten, films.
- totaal aantal publieksactiviteiten: 45 (2011).

Specifieke taken

- beheer gemeentelijke kunstcollectie t.b.v. kantoorruimten gemeente Venlo
- advisering inzake projecten beeldende kunst in de openbare ruimte (gem. 8 per jaar).

Bezoekersaantallen

De afgelopen 10 jaar zijn de bezoekersaantallen meer dan verdubbeld: van ca.10.000 in 2001 tot ruim 23.000 in 2011. Het bezoek in 2011 laat het volgende beeld zien:

- fysieke bezoekers totaal 23.628
 - waarvan 5.665 scholieren (24% %)
 - extra: 2011 ca. 9.000 bezoekers via Kunstbeurs Artantique in Utrecht
 - virtueel bezoek via website (periode september 2011-oktober 2012):

Aantal geraadpleegde webpagina's:	472.954
Aantal bezoeken:	184.198
Aantal hits:	4.830.056
- Herkomst : 52,9% afkomstig uit Nederland, 23,4 % uit de U.S.A. , 7,7% uit Duitsland en 3,2% uit België.

Stichting Vrienden

Museum van Bommel van Dam heeft ca. 350 vrienden.

Promotie en citymarketing Venlo

Het museum komt via free-publicity veelvuldig in de landelijke en regionale media. (schrijvende pers, radio, televisie en internet). Hierdoor wordt tevens een belangrijke bijdrage geleverd aan de citymarketing van de stad Venlo. De officiële financiële perswaarde op grond van free-publicity is volgens opgave van het museum de afgelopen jaren als volgt:

2009	€ 543.808,09
2010	€ 638.446,02
2011	€ 773.013,92

Huisvesting

Het museum is sinds 1971 gehuisvest in een gebouw naar ontwerp van het Venlose architectenbureau Van Hest en Kimmel dat werkte in de traditie van de zgn. Bossche School. In 1985 volgde een uitbreiding met een nieuwe museumvleugel (architect Van Londen). Na het overlijden van mevrouw R. van Bommel van Dam in 2008, werd het aangrenzende woonhuis in gebruik genomen als kantoorruimte voor het museum personeel.

Totale bedrijfsruimte: 1.200 m² (Functioneel Netto Oppervlak) waarvan 900 m² (FNO) presentatieruimten 125 m² depot en 175 m² kantoren. Daarnaast is er 850 m² als externe depotruimte. Er worden twee externe depots gehuurd: de Bunker, Deken van Oppensingel 8 (250m²) en Begijnegang 2 (600 m²). Achterstallig onderhoud doet zich voor op het gebied van het museumgebouw (casco) en de installaties. De depots en de depotinrichting voldoen slechts ten dele aan de eisen.

Organisatie

Vanaf het ontstaan van het museum in 1971 maakt het onderdeel uit van de ambtelijke organisatie van de gemeente Venlo. Thans is Museum van Bommel van Dam een zelfstandige eenheid van de afdeling R.O.E.Z (Ruimtelijke Ontwikkeling en Economische Zaken). De eenheid staat onder de leiding van een teamleider (directeur). In het kader van de herbezinning op de gemeentelijke organisatie wordt er binnen de gemeente Venlo al geruime tijd voor gepleit het museum extern te verzelfstandigen.

Personeelsformatie en vrijwilligers

De huidige personeelsformatie is per augustus 2012 is 9,19 fte. Deze formatie wordt bezet door 12 medewerkers. Daarnaast is er een projectmedewerker met een contract van 16 uur per week voor twee jaar (van 01-01-2011 tot 01-01-2012) voor de collectie Marianne van der Heijden, alsook een vrijwilliger voor 12 uur per week. Er zijn 3 museumdocenten die als zzp-er voor het museum werken. Het museum maakt geregeld gebruik van stagiaires. Er zijn – m.u.v. de ene hierboven genoemde vrijwilliger – geen vrijwilligers aan het museum verbonden.

Budget 2012

Het museum werkt in 2012 met een begroting van € 1.475.000. Het tekort voor rekening van de gemeente Venlo is in 2012 € 1.238.000.

De eigen inkomsten bedragen € 237.000 (16 % van de totale inkomsten). Het landelijk gemiddelde ligt op 62,8% (CBS 2009).

Het percentage niet betalende bezoekers in 2011 is 79% en bestaat vooral uit basisscholieren en bezoekers van openingen en evenementen (o.a. Zomerparkfeest, Museumweekend e.a.). Het landelijk gemiddelde niet betalende bezoekers ligt op 47,4 % (CBS 2009).

In verband met de Floriade heeft de gemeente Venlo het museum in 2012 een extra budget verleend van € 300.000 om bijzondere thema-exposities en randprogrammering te kunnen organiseren.

Museumregistratie

Museum van Bommel van Dam is ingeschreven in het Museumregister als geregistreerd museum. De meest actuele museumregistratie dateert van 24 maart 2009 en is geldig voor een periode van 5 jaar. In 2013 zal herregistratie plaatsvinden. Het museumregister is bedoeld om musea periodiek te toetsen aan criteria met betrekking tot kwaliteit, professionaliteit en continuïteit.

3. Context Museum van Bommel van Dam binnen Venlo

1. De ontwikkelingen gemeente Venlo

Na de verkiezingen in 2010 trad een nieuw college aan (VVD, PvdA, CDA). Het Coalitieakkoord 2010-2014 heette: 'Doorpakken en meedoen, met ziel en zakelijkheid'. Belangrijkste punten in dit verband zijn:

- Investerings in voorzieningen, zaken die jonge mensen vasthouden en nieuw talent aantrekken
- Minder overheid, meer verantwoordelijkheid bij burgers, bedrijven en organisaties;
- Werk: aantrekken van mensen en bedrijven;
- Veel doen met minder geld.

Ten aanzien van het Museumkwartier stelt het akkoord het volgende:

Er wordt ingezet op het behoud van de Tajiri-collectie voor Venlo en omgeving.

Daarna worden kansen onderzocht om te komen tot een geprofileerd museumcluster met deze collectie in samenhang met het huidige Van Bommel Van Dam en het Limburgs Museum.

2. Plannen Museumkwartier Venlo

Vanaf 2008 is er in samenwerking tussen gemeente, musea, archief en externe adviseurs intensief gewerkt aan een Masterplan voor het zgn. museumkwartier. Daarin werd het eerder gepresenteerde plan voor een Tajiri Museum opgenomen (plan Fuchs-Meijer).

Het door LaGroup opgestelde Masterplan (mei 2010) ging uit van de ontwikkeling van een zgn. Museumforum. In het voormalige postkantoor zouden Museum van Bommel van Dam, Tajiri Museum en de publieksfunctie van het gemeentearchief worden ondergebracht. Voorts zou een nieuwe tentoonstellingsruimte worden gerealiseerd voor tijdelijke tentoonstellingen van de gezamenlijke musea. De investeringskosten werden geraamd op ca. € 21,5 miljoen, de extra exploitatielast voor alle instellingen gezamenlijk op totaal € 3,8 miljoen per jaar.

Gelet op de steeds slechter wordende financiële situatie besloot de gemeenteraad van Venlo op 23 juni 2010 bij amendement om de definitiefase eventuele oprichting van een Tajirimuseum. In plaats daarvan gaf de raad het college de opdracht om in het 4^e kwartaal van 2010 een go/no go advies ter besluitvorming voor te leggen waarin ook duidelijk wordt op welke wijze, tegen welke kosten en op welke voorwaarden de Tajiricollectie (of een gedeelte van deze collectie) verbonden kan worden met de gemeente Venlo.

3. **Uitbreiding Limburgs Museum**

Door het besluit van de gemeenteraad van Venlo over het museumkwartier, besloot het Limburgs Museum in 2010 zijn eigen plan te trekken met betrekking tot de gewenste uitbreiding. Hiertoe stelde de provincie Limburg een bedrag van € 3 miljoen beschikbaar. Deze plannen die voorzagen in extra tentoonstellingsruimte en depots, zijn inmiddels gerealiseerd. De gemeente Venlo gaf voor deze uitbreiding (waarin onder meer de uit Venlo afkomstige Mikwe (joods badhuis) is opgenomen) een bijdrage van € 750.000. Deze bijdrage is verstrekt door eigendomsoverdracht van gemeentelijk vastgoed (voormalige burgemeesterswoning en grond) aan de provincie Limburg ter waarde van € 750.000. Als voorwaarde heeft de gemeente Venlo gesteld dat de provincie eenzelfde financiële bijdrage zou leveren aan realisatie van fase 2 van het Museumkwartier wanneer de raad van Venlo hiertoe zou besluiten.

4. **Culturele Sprong Noord-Limburg**

Op 14 september 2009 ondertekenden de Provincie Limburg en de gemeente Venlo het convenant 'Culturele Sprong in Noord-Limburg'. Met het sluiten van dit convenant geven de gemeente Venlo en de Provincie Limburg aan, gezamenlijk te willen bijdragen aan het tot stand brengen van de Culturele Sprong die Noord-Limburg en haar centrumstad op de kaart zet. In het convenant werden onder andere afspraken gemaakt over Floriade, kunstmanifestaties, cultuur en economie, Q4 en cultuurparticipatie. Met het convenant *Culturele Sprong* conformeerden provincie en gemeente Venlo zich aan de cultuursprong in Noord-Limburg en de opgaven, die hierin zijn opgenomen. Hierbij is het de bedoeling dat gemeente Venlo en Provincie vanuit één gezamenlijk doel opereren: het investeren en werken aan het verder versterken van cultuur in Venlo en de omliggende regio. Provincie en gemeente vinden dat, met het oog op de Floriade in 2012 en de grote (eu)regionale ambities in het kader van de kunstenmanifestaties, de kansen op het brede terrein van cultuur met beide handen moeten worden opgepakt.

5. **Kansen voor Cultuur: Cultuurbeleid Venlo 2011-2015**

In juni 2011 werd de nota Kansen voor Cultuur door de gemeenteraad vastgesteld. Museum van Bommel van Dam behoort met Maaspoort, Bibliotheek, Kunstencentrum en het Poppodium tot de culturele basisvoorzieningen van de stad.

In de nota werd de ambitie van een apart Tajirimuseum losgelaten. Geopteerd werd voor een bescheidener invulling door combinatie van de Tajiri-collectie met de kunstcollectie van de gemeente Venlo (Tajiri Museum van Bommel van Dam).

Beleidsaccenten worden gelegd binnen bestaand financieel kader. Er is geen extra geld voor cultuur. Vooralsnog werden ook geen investeringsgelden opgenomen. Eventuele extra middelen voor cultuur moeten integraal worden afgewogen binnen de Kadernota's 2012 en 2013.

6. Tajiri-Museum VBVD

In lijn met het coalitieakkoord werd in 2010 en 2011 verder gewerkt aan de plannen om de Tajiri-collectie blijvend te verbinden met Venlo e.o. Eén van de voorgenomen acties was de organisatie van een grote overzichtstentoonstelling in het kader van de Floriade 2012 door Museum van Bommel van Dam. Ook werd in overleg met de familie Tajiri een intentieverklaring opgesteld die in het perspectief van een Tajiri-Museum van Bommel van Dam voorzag door een duurzame inbreng van belangrijke sleutelstukken uit de nalatenschap van de kunstenaar op grond van het rapport Van der Schoor (De Kerncollectie Tajiri), dat eerder in opdracht van de gemeente was opgesteld.

In de tweede helft van 2011 heeft de familie echter aan de gemeente laten weten dat zij zich wilden terugtrekken en niet langer bereid waren mee te werken aan de plannen voor de overzichtstentoonstelling en het toekomstige museum. Als reden werd door hen aangevoerd dat zij na vele jaren van overleg geen vertrouwen meer hadden in het bereiken van het door hen gewenste eindresultaat.

De gemeenteraad van Venlo heeft op 27 juni 2012 een motie aangenomen waarin het College van Burgemeester en Wethouders wordt opgeroepen om de private sector in Venlo de realisatie van het Tajiri Museum te laten overnemen en dit proces te initiëren en faciliteren. In vervolg hierop heeft het gemeentebestuur verschillende gesprekken geïnitieerd, zowel met de familie, als met private partijen. Inmiddels is duidelijk geworden dat de familie met de Tajiri Foundation bij voorkeur wil werken aan eigen plannen waarbij naar de mogelijkheden van Kasteel Scheres in Baarlo wordt gekeken.

7. Cultuurbezuinigingen Venlo: 2011-2015

In de afgelopen jaren zijn in Venlo bezuinigingsmaatregelen getroffen op cultuur en evenementen. Dit betreft grotendeels structurele kortingen, waarvan sommige nog geëffectueerd moeten worden met ingang van 2013. Het gaat om een korting van € 174.000 in 2011 oplopend tot € 2,5 miljoen in 2015 (25%). Ongeveer de helft van dit bedrag wordt gevonden door temporiseren en afslanken van het cultuurcluster Made in Venlo; daarnaast wordt vooral gekort op subsidies van de grote instellingen (de Maaspoort, de Bibliotheek en het Kunstencentrum). Een overzicht van de eerder opgelegde bezuinigingen op cultuur en evenementen is opgenomen in bijlage 2.

8. Kadernota Venlo 2013-2016

In de kadernota 2013-2016 worden de financiële-economische perspectieven geschetst en de beleidsprioriteiten gesteld voor de komende jaren. Er wordt gekozen voor een scenario van bijgestelde ambities. De lange termijn visie voor Venlo blijft overeind, maar op de korte termijn worden plannen in verband met de financiële positie van de gemeente op een lager pitje gezet. Projecten waar Venlo aan begonnen is, worden afgemaakt. Nieuwe projecten worden voorlopig in de ijskast gezet. Het gemeentebestuur zet ook in op een grotere verantwoordelijkheid voor de inwoners: een vernieuwd burgerschap. Tegelijkertijd wil Venlo een terugtrekkende overheid met een bescheidener rol.

In de Kadernota is een pakket bezuinigingsmaatregelen opgenomen op alle beleidsterreinen. Op de cultuurbegroting werd een bezuiniging voorgesteld van € 1.250.000 in 2013 (13,8%) oplopend tot € 2.000.000 in 2016 (23,5%). Deze bezuiniging zou komen bovenop de hierboven genoemde bezuinigingsmaatregelen (zie paragraaf 7).

9. Amendement bezuiniging cultuur en evenementen van 28 juni 2012

Omdat deze maatregelen een te grote aanslag op de culturele voorzieningen in de stad zou betekenen, heeft de gemeenteraad van Venlo besloten om de maatregelen te verzachten. Dekking daarvoor wil de raad ondermeer vinden door verhoging van de O.Z.B. Bij amendement is op 28 juni 2012 besloten de cultuurbezuiniging te halveren. De bezuiniging op de cultuursector wordt vastgesteld op € 450.000 in 2013 (5%) tot € 1.041.000 in 2016 (12,3%). Het betreft een generieke maatregel die nog nader moet worden ingevuld. De gemeenteraad heeft wel een aantal richtinggevende uitspraken in het amendement gedaan. De betreffende tekst luidt als volgt:

'Bij de bezuinigingen op Cultuur en Evenementen dienen (organisaties met)vrijwilligers en jeugd zoveel mogelijk ontzien te worden. De culturele basisinfrastructuur dient rigoureus hervormd te worden door efficiëntere inzet van middelen waarbij elke Venlonaar toegang heeft tot kunst en cultuur. Het college dient deze hervormingen voortvarend ter hand te nemen, door o.a. in te zetten op externe verzelfstandiging van Museum van Bommel van Dam bij voorkeur door integrale overdracht naar een gedegen externe partij. Eventuele resultaten op de post van Bommel van Dam komen in zijn geheel ten gunste van de algemene middelen. De overwaarde op het pand van de Bibliotheek dient te worden omgezet in middelen die ten bate komen van het culturele domein. Het Kunstencentrum wordt een kennisinstelling met als doel kunst- en cultuureducatie bevorderen in Venlo.

Het Kunstencentrum initieert en motiveert cultuureducatie voor jeugd in scholen en cultuurinstellingen. Het Kunstencentrum gaat op termijn zelf geen vrijetijdscursussen meer aanbieden, dat kan aan particuliere aanbieders overgelaten worden en hoeft niet door de lokale overheid gesubsidieerd te worden. Het budget van het Jeugdcultuurfonds gaat omhoog zodat participatie aan cultuur toegankelijk blijft voor alle jongeren in Venlo. Er komt geen korting op het budget voor amateurkunsten en volkscultuur, wel een efficiëncyslag. Tot slot dient ingezet te worden op verdere samenwerking tussen culturele instellingen teneinde overheadkosten te minimaliseren.'

Een meerderheid van de raad wil de bezuiniging vooral halen uit een rigoreuze hervorming van de culturele basisinfrastructuur van Venlo. Externe verzelfstandiging van Museum van Bommel van Dam en integrale overdracht naar een gedegen externe partij wordt daarbij als voorkeursoptie genoemd. Op welke externe partij wordt gedoeld meldt het amendement niet.

Op 27 augustus 2012 organiseerde het gemeentebestuur een stadsgesprek over de cultuurbezuinigingen waarvoor culturele instellingen, bedrijven, burgers en politici werden uitgenodigd. Gevraagd werd mee te denken over de financiële koers van de gemeente en over de mogelijkheden tot vergroting van zelfsturing door burgers en organisaties. De algemene teneur tijdens deze bijeenkomst was dat de politieke verantwoordelijkheid voor het maken keuzes ligt bij het gemeentebestuur en dat niet van culturele instellingen verwacht kan worden dat zij daarvoor zelf met voorstellen komen.

10. Doorontwikkeling van de organisatie van gemeente Venlo naar 2014

In 2011 heeft Berenschot een rapport uitgebracht over de gewenste organisatieontwikkeling van het ambtelijk apparaat. Voorgesteld wordt meer accent te leggen op programmasturing (regierol) en de uitvoeringskracht te versterken. In dat kader is aanbevolen om een aantal beleidsterreinen te clusteren. Dat gold ook voor de afdeling Economie, Cultuur en Arbeid waar Museum van Bommel van Dam deel van uitmaakte. Inmiddels is deze afdeling onderdeel van de nieuwe afdeling Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling.

4. Context Museum van Bommel van Dam op landelijk , provinciaal en Euregionaal niveau

Deze paragraaf geeft een beknopte schets van de belangrijkste ontwikkelingen op landelijk en provinciaal niveau en bij gemeenten elders.

a. Landelijke ontwikkelingen cultuurbeleid en museumbeleid

Bij de cultuurbezuinigingen van het rijk van 200 miljoen zijn musea en erfgoed relatief ontzien ten opzichte van andere sectoren (podiumkunsten, beeldende kunst e.a.)

In het Advies Raad voor Cultuur (Slagen in Cultuur) van mei 2012 werd duidelijk dat ook de museumsector niet gespaard zal worden. Alle rijksge subsidieerde musea krijgen te maken met generieke subsidiekortingen (variërend van 2,05 tot 11,17%) (brief van Staatssecretaris aan de Tweede Kamer van 18 september 2012 inzake culturele basisinfrastructuur 2013-2016). Vier rijksmusea worden met voortbestaan bedreigd: Rijksmuseum Twente (Enschede), Geldmuseum (Utrecht), Huis Doorn (Doorn) en Slot Loevestein (Zaltbommel). Deze musea krijgen alleen nog subsidies voor collectiebeheer en huisvesting. Dit leidt tot kortingen die kunnen oplopen tot 50%.

Herijking museumbestel op komst.

De Raad voor Cultuur bereidt een besteladvies voor dat eind 2012 zal verschijnen. Op verzoek van de staatssecretaris wordt hierin ook een relatie gelegd met de musea die onder provinciale en gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen.

De Museumvereniging en de Vereniging voor Rijksge subsidieerde Musea (VRM) hebben een eigen commissie in het leven geroepen die aan haar leden op 22 oktober 2012 een advies heeft uitgebracht over de toekomst van musea in Nederland (Musea van morgen). Dit advies bepleit met kracht een nauwere en verregaande samenwerking tussen musea omdat ze hierdoor het publiek en de samenleving beter kunnen bedienen.

Belangrijke tendensen zijn:

- Minder versnippering, meer samenwerking – fusies t.b.v. steviger organisaties
- Verschuiving van publieke naar private financiering
- Nieuwe verdienmodellen, meer eigen inkomsten, ondernemerschap; minimaal 17,5 % is voorwaarde voor rijksge subsidieerde musea.
- Toegevoegde waarde en maatschappelijk rendement aantonen wordt steeds belangrijker.

b. Ontwikkelingen bij provincies en gemeenten.

Provinciale musea worden over het algemeen redelijk ontzien bij de bezuinigingen. Integendeel, er wordt extra geld uitgetrokken met name voor investeringen. Belangrijke investeringen vinden o.m. plaats in Leeuwarden (nieuwbouw Fries Museum), Den Bosch (Uitbreiding Noord Brabants Museum en nieuwbouw Stedelijk Museum in museumkwartier), Zwolle (uitbreiding van Museum De Fundatie). Ook de provincie Limburg investeerde in de uitbreiding van haar Limburgs Museum en in de aankoop van de collectie Eyck in Wylre.

Op gemeentelijk niveau is er een gemengd beeld: Amsterdam, Rotterdam, Den Haag bezuinigen fors (tot ca. 20%) op hun musea. De gemeente Amersfoort heeft al eerder stevig bezuinigd op haar musea, hetgeen heeft geleid tot het vertrek van het Armando Museum naar landgoed Oud Amelisweerd in Utrecht. Recentelijk werd bekend dat ook het Van Abbemuseum in Eindhoven een bezuiniging staat te wachten.

Het Centraal Museum Utrecht wordt daarentegen ontzien, mede met het oog op de op handen zijnde verzelfstandiging per 1 januari 2013 en de kandidatuur van Utrecht als Culturele Hoofdstad 2018.

Tenslotte zijn er ook gemeenten die er nu bewust voor kiezen extra te investeren in cultuur, zoals bijvoorbeeld Heerlen, Maastricht, Leiden en Groningen. Heerlen zet juist extra in op cultuur om de aantrekkelijkheid van het woon- en leefklimaat en als vestigingsplaats voor bedrijven te versterken.

c. Museale infrastructuur Zuid-Oost Nederland en Euregio

Het provinciaal museumbeleid van Limburg richt zich sinds de tachtiger jaren van de vorige eeuw op de instandhouding van drie provinciale musea: het Bonnefanten Museum in Maastricht, het Continium Discovery Centre (voormalig Industrion) in Kerkrade en het Limburgs Museum in Venlo. Daarnaast ondersteunt de provincie via het Huis voor de Kunsten de overige Limburgse musea.

In 1971 was Museum van Bommel van Dam het 1^e museum voor moderne kunst in Limburg. Het museumlandschap is sinds 40 jaar echter drastisch veranderd. Er zijn sindsdien talloze kunstmusea bijgekomen in de regio Zuid-Oost Nederland. Binnen een straal van 100 km van Venlo zijn er anno 2012 ca. 20 musea die zich richten op moderne en hedendaagse kunst. Een lijst is opgenomen in bijlage 3.

Behalve in Maastricht zijn er in Zuid-Limburg kunstmusea in Heerlen (voormalige Stadsgalerij in Schunck) en Sittard (Domein). Recentelijk (2011) investeerde de provincie Limburg (ca. 3 miljoen miljoen) ten behoeve van de aankoop van de collectie Eyck in het kasteel Wylre en het Hedge House. Vanaf dit jaar is dit ensemble een buitenplaats van het Bonnefanten Museum. Binnen de Bonnefanten Hedge House Foundation wordt samengewerkt aan de programmering en exploitatie van deze buitenplaats.

Het Bonnefanten Museum heeft in Roermond een buitenplaats bij in de ECI Cultuurfabriek waar jonge kunst in een verbreed Euregionaal (Nederland, Duitsland, België) verband zal worden gepresenteerd. Het museum programmeert vier exposities per jaar. Hierover is voor drie jaar een samenwerkings-overeenkomst gesloten met de gemeente Roermond.

Ten noorden van Venlo zijn er belangrijke kunstmusea in Arnhem (Museum voor Moderne Kunst) en Ede (Kröller-Müller Museum). De laatste met een internationale statuur. In Nijmegen kwam in 1999 Museum het Valkhof tot stand als nieuw museum voor geschiedenis en kunst. Eindhoven kreeg aanzienlijke uitbreiding van het Van Abbe Museum Eindhoven en het Stedelijk Museum Den Bosch krijgt nieuwbouw in museumkwartier naast het Noordbrabants Museum (opening 2013).

Maar ook de concurrentie van grote kunstmusea direct over de grens is een belangrijke factor. Daar zijn musea gevestigd met collecties van internationaal niveau (Mönchengladbach, Düsseldorf, Neuss, etc). Ook verrezener nieuwe ultra-moderne museumgebouwen zoals in Duisburg (Museum MKM Museum Küpersmühle) of uitbreidingen (Museum Kurhaus Kleef). Daarnaast kan worden gewezen op kunstmusea in Luik, Eupen en Aken.

5. Beleid Museum van Bommel van Dam

Algemeen

Sinds ontstaan van het museum in 1971 maakt de organisatie onderdeel uit van het ambtelijk apparaat van de gemeente Venlo. Momenteel is het museum ondergebracht in de afdeling Economie, Cultuur en Arbeid. Het museum maakt voor diverse ondersteunende functies gebruik van diensten van verschillende afdelingen en diensten (p&o, financiën en control, ict, inkoop, vastgoed etc.).

Het museum draait mee in de gemeentelijke planning & controlcyclus. Het beleid van het museum en de financiële kaders waarbinnen het museum opereert wordt uiteindelijk bepaald door de gemeenteraad van Venlo. De basis voor beleid en beheer van het museum wordt gevormd door de schenkingsakte van 1969, waarin door het echtpaar Van Bommel Van Dam is vastgelegd (en door de raad van Venlo geaccepteerd) op welke wijze de collectie Van Bommel van Dam wordt beheerd en voor het publiek wordt gepresenteerd.

Stichting Museum van Bommel van Dam

Oorspronkelijk is deze stichting opgericht in 1976 t.g.v. 70^e verjaardag van de heer Van Bommel. De verhouding tussen de schenkers en de gemeente was geruime tijd slecht, onder meer omdat de toenmalige directie onderdelen van de collectie wilde verkopen ten behoeve van nieuwe aankopen. Om die reden heeft het echtpaar latere schenkingen niet aan de gemeente gedaan maar aan de stichting.

De Stichting Museum van Bommel van Dam waarin de gemeente Venlo een meerderheid heeft in het bestuur (4 van de 7 bestuurders worden aangewezen door B&W van Venlo), ziet toe op de naleving van de bepalingen uit de schenkingsakte en de bepalingen van de bruikleenovereenkomsten. Ook stelt deze stichting zich ten doel om jong talent te stimuleren door middel van de tweejaarlijkse Van Bommel Van Dam-prijs.

Het stichtingsbestuur stelt jaarlijks een beleidsplan op, doet steekproeven m.b.t. de collectie en houdt toezicht op de naleving van de schenkings- en bruikleenvoorwaarden.

De activiteitenkosten (de tweejaarlijkse prijsuitreiking en incidentele bijdragen voor aankopen of projecten) worden gefinancierd uit de opbrengsten van het eigen vermogen dat is ontstaan uit de nalatenschap van Mevrouw R. Van Bommel- Van Dam. Per ultimo 2011 is het eigen vermogen van de stichting € 388.477.

Deelcollecties Museum van Bommel van Dam

Omschrijving	Eigenaar	Aantal werken	Herkomst
Collectie van Bommel van Dam (oercollectie)	Gemeente Venlo	Ca. 1.050	Schenking (1969)
Collectie van Bommel van Dam	Stichting Van Bommel van Dam	Ca. 1000	Langdurig bruikleen (1984-1990-2009)
Collectie Defesche	Gemeente Venlo	Ca. 1.500	Schenking (2005)
Collectie Knecht-Drenth	Gemeente Venlo	Ca. 550	Schenking (2009)
Collectie Marianne van der Heijden	Gemeente Venlo	Ca. 1000	Schenking (2009)
Collectie Diederer	Gemeente Venlo	Ca. 2000	Schenking (2011)
Collectie De Vries	Familie de Vries	7	Langdurig bruikleen
Collectie eigen aankopen	Gemeente Venlo	1.000-1.500	Divers (sinds 1971)
Overige schenkingen	divers	Ca. 120	
Totaal		Ca. 8.000	

Eigendomssituatie

Met uitzondering van de langdurig bruikeleen zijn alle deelcollecties van het museum eigendom van de gemeente Venlo.

Overeenkomsten langdurig bruikleen (75 jaar)

Met de Stichting van Bommel van Dam zijn twee overeenkomsten gesloten voor de deelcollectie van ca. 1.000 werken die het echtpaar aan deze stichting schonk. De bruikeleen zijn overeengekomen voor een periode van 75 jaar, met daarna stilzwijgende verlenging voor telkens 25 jaar.

Vaststellingsovereenkomst 2009

Op 25 september 2009 is een zgn. vaststellingsovereenkomst getekend tussen de erven Van Bommel Van Dam, het bestuur van de stichting Museum van Bommel van Dam en het gemeentebestuur van Venlo. Deze overeenkomst waarborgt de praktische naleving van de schenkingsovereenkomst uit 1969. Deze vaststellingsovereenkomst van 2009 is een herbevestiging van alle eerdere overeenkomsten die met de gemeente Venlo zijn gesloten die tot doel hebben dat de gehele collectie Van Bommel van Dam als onderdeel van de kunstcollectie van de gemeente Venlo bijeen blijft, wordt onderhouden en tentoongesteld.

Schenkings- en bruikleenvoorwaarden

Een overzicht van de schenkings- en bruikleenvoorwaarden is opgenomen in bijlage 4.

De meest essentiële voorwaarden t.a.v. de collectie van Bommel van Dam zijn:

- collectie van Bommel van Dam maakt als één geheel integraal onderdeel uit van de gemeentelijke collecties van het Museum;
- gemeente heeft de plicht de collectie als een goed huisvader te beheren en te onderhouden;
- regelmatig presenteren van de collectie in tijdelijke of wisselende tentoonstellingen.
- de geschonken collectie is onvervreemdbaar.

Deze voorwaarden gelden in grote lijnen eveneens voor de schenkingen cq. bruikleen van de overige deelcollecties.

Beleidsplan museum 2008-2012: 'Meer dan een museum voor actuele kunst'

Centrale missie:

Museum van Bommel van Dam wil méér dan een museum voor actuele kunst zijn. Het museum dient te fungeren als een aangenaam en leerzaam Open Huis waarin jong en oud met regelmaat kunnen genieten van hedendaagse kunst van hoog niveau.

Op basis van een sterkte-zwakte analyse werd geconstateerd dat het museum op vele fronten achterstanden heeft. Gepleit werd voor een forse inhaalslag en verdere professionalisering. Extra financiële middelen werden gevraagd voor extra formatie en budget voor collectiebeheer, tentoonstellingen, marketing en pr en digitaliseren-ontsluiting van collecties. Voor wegwerken van achterstanden aan gebouw en depots werden door het voormalige ingenieursbureau van de gemeente (S.B.I.B.B.) investeringen geraamd van ca. € 389.000.

Inhoudelijk werd ingezet op de verdere uitbreiding van de collectie met werken van de Amsterdamse Limburgers. Hierdoor kan Museum van Bommel van Dam zich binnen Limburg en de collega-musea in Maastricht, Heerlen en Sittard profileren. Daarnaast wordt ingezet op uitbreiding in de richting van eigentijdse schilderkunst, kunstfotografie en film van jonge kunstenaars.

Gepleit werd voor verdere samenwerking met het Limburgs Museum dat zich wat betreft de kunstcollectie concentreert op de periode tot aan Tweede Wereldoorlog; naast inhoudelijke samenwerking werden ook genoemd mogelijkheden tot gezamenlijke marketing, pr en ticketing. In het kader van kerntakendiscussie binnen de gemeente Venlo werd tenslotte ingegaan op de consequenties van mogelijke verzelfstandiging van Museum van Bommel van Dam.

Programmatistische uitwerking beleidsplan 2008-2012

De uitwerking van het beleidsplan kwam tot uitdrukking in een programma met veel verschillende onderdelen, bijvoorbeeld:

- Beleid op het gebied van educatie
- Rondje Cultuur
- Fontys-introductiedagen
- Activiteiten op locatie, zoals tentoonstellingen groot en klein en deelname aan beurzen
- Tentoonstellingen met Duitse kunstenaars (Gregor en Jorinde)
- Tentoonstellingen met jonge kunstenaars, gericht op beleving (Esther Tielemans)

- Mapping the Landscape: alles om draagvlak en zichtbaarheid te vergroten. Opereren als netwerkmuseum, niet zelf het wiel uitvinden maar samen optrekken met anderen.
- Concerten i.s.m. November Music
- Partnerschap Zomerparkfeesten
- Intensief bruikleenverkeer, met daardoor profilering gemeente Venlo.

Budgetverhoging ten behoeve inhaalslag 2010

De in het meerjarenbeleidsplan 2008-2012 bepleitte investeringen worden in 2010 deels gehonoreerd. Er moesten voorzieningen worden getroffen voor verbetering depots, digitalisering collectie, veiligheidseisen, museuminterieur en opwaardering van de verzekering voor de collecties. Zie ook paragraaf 8 inzake huisvesting. Vanaf 2011 komt er een structurele budgetverhoging van € 39.000 (€ 30.000 t.b.v. onderhoud gebouw en depots en € 9.000 t.b.v. verzekering collectie). Daarnaast komt € 64.450 eenmalig beschikbaar voor collectiebeheer (registratie, digitalisering etc.)

Plannen voor Museumkwartier

Museum van Bommel van Dam was als één van de partners in de periode 2008-2010 intensief betrokken bij de planvorming voor het museumkwartier incl. de plannen voor een mogelijk Tajiri-museum. (zie paragraaf 6).

Project Maarten en Reina van Bommel van Dam 2008-2010

Met het omvangrijke project wilde het museum terugkeren op nationaal niveau en een groter publiek interesseren voor de ontstaansgeschiedenis van het museum en de collecties.

Het project bestond uit een grote overzichtstentoonstelling, een publicatie, een filmdocumentaire, innovatieve publieksbenadering en een symposium.

Het museum slaagde erin het benodigde budget van € 400.000 bij elkaar te krijgen door bijdragen van de Mondriaan Stichting, Prins Bernhard Cultuurfonds, het VSB fonds, Stichting tot bevordering Cultuurbezit Venlo, Stichting van Bommel van Dam en de provincie Limburg.

Het ambitieniveau was hoog: Ingezet werd op 30.000 bezoekers.

Hoewel het project positieve effecten heeft gehad op de professionalisering en uitstraling van het museum, vallen de publieksresultaten – ondanks grote personele en financiële inspanningen – tegen. Ondanks een promotiecampagne in Nederland en Duitsland, trok de tentoonstelling 9.600 bezoekers (i.p.v. 30.000), waarvan 3.846 uit het onderwijs (40% van de raming). Bezoekers uit Duitsland werden niet of nauwelijks gesignaleerd. Door de tegenvallende bezoekersaantallen vielen ook de financiële resultaten fors tegen.

In het evaluatieverslag trok de museumstaf de conclusie dat het oorspronkelijke doel – terugkeren naar landelijk niveau – te hoog was gegrepen. 'Anno 2010 trekken we zelf vooral de keiharde conclusie dat Museum van Bommel van Dam, ondanks alle bedoelingen en inspanningen, een perifeer gelegen regionaal kunstmuseum is en dat vooralsnog zal blijven'.

Jubileumproject 'Met andere ogen' en Live ateliers Museum van Bommel van Dam 2011-2012

Het veertig jarig jubileum werd in 2011 gevierd met een breed opgezette presentatie over de verzameling (Met andere ogen), een volledig vernieuwde, meertalige website alsook een nieuwe collectiecatalogus. Tevens vond het project Live Ateliers plaats. Elke week ging een andere, intermediaire kunstenaar op zaal in dialoog met collectie en publiek.

Vanaf 22 september 2011 t/m 15 januari 2012 werd kunst uit de museumverzameling, eigen werk en geïnteresseerde bezoekers telkens anders verbonden. Een uniek gebeuren voor liefhebbers van hedendaagse kunst om in het museum, telkens van donderdag t/m zondag, nieuw werk op zaal te zien ontstaan, het maakproces met eigen ogen van nabij te volgen en zonder tussenkomst in contact te treden met de scheppers. Atelier en museum vielen op originele wijze naadloos samen.

Iedere zondagmiddag werd de keuze van de kunstenaar uit de kunstcollectie van de gemeente Venlo vooral ook in relatie tot het eigen werk live voor publiek besproken en inhoudelijk toegelicht.

De 16 live ateliers, die met camera's werden geregistreerd, genereerden een nieuwe bezoekersstroom. De jubileumexpositie *Met andere ogen* trok mede daardoor ruim 7.000 bezoekers. Hiervan is zeker 25% toe te schrijven aan de Live Ateliers. Na distributie van het jubileumboek, dat met € 40.000,- extern geld werd gefinancierd, is het aantal bruiklenen in Nederland en België met factor 3 toegenomen.

Beleidsplan 2013-2016

Het museum heeft een beleidsplan voor de komende meerjarige periode in voorbereiding. Dit zal in de eerste helft van 2013 verschijnen.

6 .Taken en activiteitenpakket Museum van Bommel van Dam

Hieronder wordt dieper ingegaan op het taken- en activiteitenpakket alsook de input en de output. Deze worden uitgesplitst in de volgende onderdelen:

- A. Collectietaken
- B. Publiekstaken
- C. Specifieke taken (kunst in de openbare ruimte en beheer kunstcollectie gemeentelijke gebouwen)

A. COLLECTIETAKEN

Algemeen

De taken en activiteiten worden uitgevoerd op basis van productbeschrijvingen.

De collectietaak is gericht op het verzamelen en het verwerven, het registreren en het behoud en beheer van de collectie, inclusief onderzoek.

Collectieplan

Het museum heeft in 2010 een collectieplan opgesteld. Daarin wordt opgemerkt dat vanaf het ontstaan van het museum in 1971 sterk is ingezet op een verzamelbeleid gericht op representatieve vertegenwoordiging van hedendaagse kunst uit Limburg.

Het plan geeft aan dat het museum de komende jaren t.a.v. de collectietaak de volgende accenten wil leggen:

- Kunst van de z.g.n. Amsterdamse Limburgers (Lataster, Diederer, Van der Heijden e.a.)
- Kunst van kunstenaars van de zgn. middengeneratie (geboren vanaf 1945) uit Zuid-Oost Nederland;
- Jonge kunstenaars onder de 35 uit Zuid-Oost Nederland, Duitsland en België.

In het plan wordt verder aandacht besteed aan noodzakelijke inhaalslag op het gebied van registratie en digitalisering van de collectie. Tevens wordt aangegeven op welke wijze de collectie zal worden ingezet voor publiekstaken en educatie. Informatieoverdracht voor doelgroepen 20- en 50+ krijgt daarbij speciale aandacht.

Verwerving: aankopen en schenkingen

Aankopen

Vanaf 1971 is de collectie hedendaagse kunst opgebouwd door aankopen met steun van diverse subsidieregelingen voor aankopen beeldende kunst (voormalig Ministerie van W.V.C., de Provincie Limburg en de Mondriaan Stichting). Ook werden aankopen mogelijk gemaakt door bijdragen van de Stichting van Bommel van Dam en de Stichting Vrienden. In totaal zijn hiermee ca. 1.000 kunstwerken verworven.

Schenkingen Amsterdamse Limburgers

Vanaf 2005 zijn er drie grote schenkingen verkregen van de zgn. Amsterdamse Limburgers: Pieter Defesche (2005), Marianne van der Heijden (2009) en Jef Diederik (2011). Deze schenkingen betreffen de gehele artistieke nalatenschap van de kunstenaars (incl. persoonlijke archieven) en omvatten duizenden werken. De schenking van Marianne van der Heijden betrof tevens een eenmalig geld bedrag (€ 35.000 voor collectieregistratie en € 30.000 t.b.v. overzichtstentoonstelling en catalogus).

Schenking Knecht-Drenth

In 2009 ontving het museum een belangrijke schenking van het echtpaar Knecht-Drenth. Het betrof ca. 600 kunstwerken, alsook een geldbedrag van € 726.000 ten behoeve van uitbreiding van de geschonken collectie met werk van internationale kunstenaars. Het geschonken bedrag komt voor dit doel beschikbaar via een jaarlijkse uitkering van € 36.000 over een periode van 20 jaar.

Collectieafstoting

Er is geen beleid m.b.t. de afstoting van kunstwerken of onderdelen uit de collectie.

Vastgesteld moet worden dat op grond van de schenkings- en bruikleenvoorwaarden inzake de collectie van Bommel van Dam vervreemding of afstoting niet mogelijk is.

Bij de overige schenkingen (Amsterdamse Limburgers en de Collectie Knecht-Drenth) zijn er slechts zeer beperkte mogelijkheden. Alleen van de Collectie Defesche en de Collectie Marianne van der Heijden kan slechts werk uit de grafiekcollectie worden verkocht, onder de voorwaarde dat de opbrengsten ten goede komen aan de betreffende collectie cq. tentoonstellingsactiviteiten.

Vervreemding van kunstwerken uit de collectie Knecht-Drenth is alleen mogelijk in overleg met de schenker. Opbrengsten moeten ten goede komen aan uitbreiding van de Collectie Knecht-Drenth.

Ten aanzien van de collectie eigen kunstaankopen gelden er – voor zover bekend - geen beperkingen met betrekking tot afstoting. Mogelijk zijn in de subsidievoorwaarden van de betreffende aankoopsubsidies (Provincie Limburg, Mondriaanfonds e.a.) hiervoor beperkende voorwaarden opgenomen.

Voor zover afstoting van objecten van deze deelcollectie is toegestaan, zal het museum zich moeten houden aan de geldende regels van de Museumvereniging waarbij het museum is aangesloten (LAMO: Leidraad voor Afstoting van Museale Collecties).

Collectie in opstelling en in depot

Schenkingsvoorwaarden zijn leidend, d.w.z. steeds wisselend deel van geschonken collecties moet te zien zijn.

Zo is de collectie Van Bommel van Dam vanaf 1 januari 2009 in wisselende presentaties permanent op zaal gekomen in een deel van de Nieuwe Vleugel. In 2011 werden ruim 10% van de werken uit de Collectie van Bommel van Dam in het museum tentoongesteld.

Collectieregistratie, digitalisering en ontsluiting

Met inzet van deze extra eenmalige en structurele middelen van Senter Novem (€ 50.000) en de gemeente Venlo (€ 64.450), kon vanaf 2010 een belangrijke inhaalslag worden gemaakt op het gebied van collectieregistratie, fotografie, digitalisering, automatisering en e-info.

Dit werd gerealiseerd in het project 'Digitaliseren met beleid'.

Het in de basis op orde krijgen van alle gegevens m.b.t. schenking 1969, bruiklenen van de Stichting van Bommel van Dam in 1984 en 1987 en verwervingen is als eerste aangepakt. Op de nieuwe website en in het nieuwe Collectieboek dat werd gepresenteerd ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan (2011), zijn de eerste resultaten van dit proces zichtbaar gemaakt.

Het proces staat gelet op de totale omvang van de collectie (8.000 stuks) aan het begin. Anno 2012 is de collectieregistratiegraad 19%.

Er stonden begin 2012 ca. 500 werken in het registratiesysteem Ad Lib en op de website. In 2012 zullen daar circa 1.000 werken aan worden toegevoegd. Volgend jaar, 2013, volgen nog eens circa 750 kunstwerken. Achter de schermen is aan circa honderd verdiepende en toelichtende teksten gewerkt. Deze zijn in 2012 op de website geplaatst.

Voor de doelgroep 20- zijn oplossingen als Ipads gekozen. Deze hebben hun educatieve en informatieve waarde inmiddels bewezen aan circa 6.000 bezoekers in het schooljaar. Met Bureau Marcel Wouters wordt momenteel aan een speciale subsite voor jongeren gewerkt. Deze satelliet-site met een 'Be A Reporter'-achtige inslag zal in de loop van 2012 worden gelanceerd.

Nulmeting en steekproef 2011 collectie van Bommel van Dam

In 2011 is de volledige inventarisatie van Schenkingscollectie 1969 in samenwerking met de Stichting van Bommel van Dam afgerond (zgn. Nulmeting). Hierna is door het bestuur een steekproef genomen. Van 30 werken werden de aanwezigheid, de onderhoudsstaat en de bewaarcondities vastgesteld. De bedoeling is dat een dergelijke steekproef jaarlijks wordt gehouden.

Collectie catalogus 2011

In het kader van het 40-jarig jubileum is een 496 pagina's tellende, full-color collectiecatalogus gepresenteerd. In deze meertalige publicatie (NL, D, E, FR) zijn naast publiekslievelingen uit de door Maarten en Reina van Bommel-van Dam in 1969 overgedragen particuliere collectie, langdurige bruiklenen van de Stichting van Bommel van Dam alsook belangrijke aankopen van directeuren en conservatoren in de afgelopen veertig jaar te vinden.

De publicatie *Collectie Museum van Bommel van Dam Venlo 2011 – Een selectie uit veertig jaar verzamelen* wordt vanaf medio 2011 ook bewust bij andere kunstmusea in Nederland, België, Frankrijk, Duitsland, Zwitserland en Denemarken gedistribueerd.

Dit nieuwe analoge collectieoverzicht draagt er - in weloverwogen combinatie met een brede digitale ontsluiting van de verzameling - hopelijk toe bij dat zowel de algemene appreciatie alsook de collegiale vakkennis ten aanzien van de rijkgeschakeerde kunstverzameling van de gemeente Venlo toe zal nemen. Tegelijkertijd opent deze publicatie idealiter het perspectief van toekomstige (inter)nationale bruiklenen. Alle kunstwerken uit de stedelijke collectie, waarin zich vele Zuid-Oost Nederlandse toptalenten bevinden, zijn zonder uitzondering als bruikleen voor wisselexposities beschikbaar. Voor vele generaties Nederlandse kunstenaars, waaronder ook talloze jonge schilders, tekenaars en fotografen, een vurig gewenst parcours.

Internationale netwerken

Mede door de verbeterde ontsluiting van de collectie via internet en de collectiecatalogus, een nieuw netwerk ontstaan met professionele relaties met het IKOB in Eupen (B), het Wilhelm Hack Museum te Ludwigshaven (D). Tevens zijn er nieuwe contacten tot stand gekomen met musea in Napels (Italië), Sydney (Australië), New York (Verenigde Staten), Zürich (Zwitserland) en Humblebaeck (Denemarken).

Voorts heeft het internationale Netwerk Van Bommel Van Dam Prijs 2010, 2013 en 2016 al geprofiteerd van het Digitaliseren met beleid. Dit geldt ook voor de intensievere contacten met de galeriewereld en kunstenaarskringen in Nederland, België en Duitsland. Tot slot zijn ook de contacten met grote kunstbeurzen als Art Cologne, PAN Amsterdam, Art Brussels, Lineart Gent geoptimaliseerd. In de komende jaren zullen deze virtuele en concrete contacten verder worden uitgediept.

De kans op potentiële bruiklenen is toegenomen na lancering van de website en presentatie van het viertalige Collectieboek in 2011. T/m 19 maart 2012 vond een internationale expositie van de gemeentelijke kunstcollectie Venlo in het IKOB te Eupen (B) plaats.

Verzekerde waarde collecties

De kunstcollecties van de gemeente Venlo zijn de afgelopen 40 jaar grotendeels door schenkingen en langdurig bruiklenen verworven. Eigen aankopen zijn gedaan met financiële steun van de Provincie Limburg, het Mondriaan Fonds en andere fondsen.

De verzekerde waarde van de kunstcollecties bedraagt per 2010 € 10.000.000.

Budget collectietaken:

In 2012 bedraagt het budget voor de collectietaken € 174.000, waarvan € 36.000 is geormerkt voor collectie-uitbreiding (Schenking Knecht-Drenth).

B 1. PUBLIEKSTAKEN: wisseltentoonstellingen/projecten

De publiekstaak bestaat uit het overdragen van tweetalige informatie over de *collectie* door middel van kleine presentaties, grote tentoonstellingen, publicaties en educatieve programma's. Daarenboven ontwikkelt het museum een concrete visie op een beleid van *wisseltentoonstellingen* die geschieden op basis van bruiklenen van particulieren, galeries en musea in binnen- en buitenland. Om optimale invulling te kunnen geven aan deze tweede kerntaak ontwikkelt het museum een tweede, concrete visie op het tentoonstellingsbeleid m.bt. de Amsterdamse Limburgers, de middengeneratie en jonge generaties kunstenaars (35-) in Limburg, Noord-Brabant en Nordrhein-Westfalen middels meerjarenplanning, die het mogelijk maakt om reeds ver vooruit subproducten (educatie, informatie) voor te bereiden. In het bijzonder voor de doelgroepen 20- en 50+.

Parallel aan de bestuurlijke visie van Venlo op de Oost-West as werkt het museum aan het verkrijgen van een grensoverschrijdende positie. Om die positie te concretiseren zal Museum van Bommel van Dam op termijn de artistieke (logistieke en toeristische) assen Antwerpen-Eindhoven-Venlo-Duisburg en Rotterdam-Brabantse Stedenrij-Venlo-Düsseldorf verder ontwikkelen m.b.t. jonge talenten. Verder zal Museum van Bommel van Dam aan diverse grensoverschrijdende kunstprojecten (blijven) deelnemen (het marketingproject Crossart) en samenwerken met Kulturraum Niederrhein te Moers, het Euregiohuis in Mönchen-Gladbach. Vanaf 2009 is de Van Bommel Van Dam Prijs open gesteld voor *Nederlandse* en *Duitse* talenten onder de 35 jaar. Ook dit is een inhoudelijk artistieke versterking op de Oost-West as.

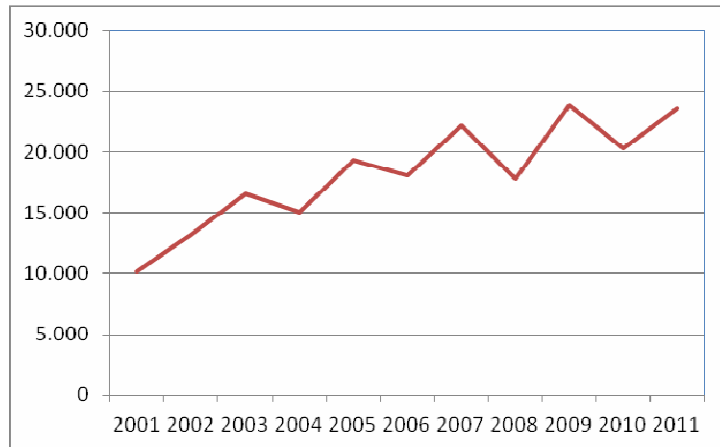
Tentoonstellingen en activiteiten 2009-2011 (soort en aantal)

	2009	2010	2011
Tentoonstellingen	9	8	7
Presentaties	3	3	6
Concerten	4	4	7
Overig (workshops, rondleiding, lezing, film etc)	17	10	11
Live ateliers	-	-	14
Totaal	33	25	45

Totaal publieksactiviteiten, ontvangsten, rondleidingen en schoolbezoek in de periode 2008-2011:

2008: 184 activiteiten
 2009: 181 activiteiten
 2010: 124 activiteiten
 2011: 117 activiteiten

Overzicht bezoekersaantallen Museum van Bommel van Dam 2001-2011

Budget publiekstaken (tentoonstellingen en activiteiten)

In 2012 bedraagt het budget voor tentoonstellingen algemeen € 100.000. Daarnaast is er een eenmalige bijdrage van de gemeente Venlo verstrekt van € 300.000 t.b.v. extra activiteiten in het kader van de Floriade 2012. Voorts wordt het algemene budget aangevuld met eenmalige bijdragen van derden (fondsen etc.) ten behoeve van verschillende tentoonstellingsprojecten (2012: € 178.000).

Publieksbereik 2011

In 2011 werd het museum bezocht door 23.628 bezoekers. Daarvan was 24% jonger dan 18 jaar. Deze groep werd gevormd door leerlingen van basis- en voortgezet onderwijs. Van de volwassen bezoekers is 50% houder van de museumkaart. Het museum heeft een grote groep niet-betalende bezoekers (2011: 79%). Deze wordt gevormd door de scholen, bezoekers bij openingen en evenementen (Museumweekend, Zomerpark Festival etc.). Een overzicht met gespecificeerde bezoekersaantallen 2008-2011 is opgenomen in bijlage 5.

B2. PUBLIEKSTAKEN: Educatie en publieksbegeleiding

Educatieplan 2011-2012

Het museum heeft een educatief plan waarin heldere doelen zijn geformuleerd ten aanzien van het bereik van schoolgroepen maar ook groepsbezoek in de categorie 50+. Door continue innovatie van de museumeducatie, samenwerking met het onderwijs en andere instellingen wil het museum in een periode van 5 jaar 10.000 bezoekers realiseren met educatieve programma's.

Museum van Bommel van Dam heeft de afgelopen jaren een sterk educatief profiel opgebouwd. Per jaar bedient het museum gemiddeld 6.000 leerlingen uit het basis- en voortgezet Onderwijs. Er is een goede relatie met de scholen, leerkrachten en ouders.

Bereik scholen/jongeren: Museum van Bommel van Dam periode 2008-2011

Er is een eigen projectruimte beschikbaar waarin op meerdere niveaus lesgegeven wordt en met schilder- en tekenmaterialen kan worden gewerkt. De ruimte wordt ook regelmatig gebruikt voor kleine presentaties met educatieve of informatieve inslag of voor tentoonstellingen van leerlingen, zoals bijvoorbeeld in het kader van het Leonardo Project. De projectruimte wordt voor het ontvangen van schoolbezoeken als te beperkt ervaren.

Toelichting: ten opzichte van 2010 is in 2011 een forse daling te zien in het bezoek van basisschoolleerlingen. Deze trend is bij alle culturele instellingen te zien en heeft te maken met afnemende budgetten voor cultureel bezoek. Anderzijds was er een stijging van het schoolbezoek van V.W.O.

De afgelopen jaren werd de educatieve spilfunctie verder uitgebouwd door samenwerking met vertegenwoordigers van het basis-, het voortgezet- en het HBO-onderwijs in de Regio Venlo. Met name is ook ingezet op het uitbouwen van samenwerking met de Fontys Hogeschool Venlo. De komst van de Fotovakschool bood vanaf 2010 tevens een extra kans op het gebied van fotografie, een van de speerpunten van het verzamelbeleid én presentatiebeleid.

Er is inmiddels een vaste pool van 3 museumdocenten samengesteld voor het geven van museumlessen en maatwerk rondleidingen.

	Aantal II Basisonderwijs	Aantal I.I. Voortgezet onderwijs/CKV	CJP	Totaal
2008	2.251	2.725	27	4.903
2009	2.872	4.288	169	7.329
2010	2.291	3.426	85	5.802
2011	1.059	4.522	84	5.665

Budget educatie en publieksbegeleiding

Voor 2012 bedraagt het budget educatie € 12.000.

B3. PUBLIEKSTAKEN: publicaties

Museum van Bommel van Dam heeft vanaf 2005 geïnvesteerd in het co-producen met kunstenaars, galeries, musea en uitgevers in binnen- en buitenland én laten verschijnen van meertalige publicaties over de (oer)collectie, Amsterdamse Limburgers, kunstenaars uit de middengeneratie en jonge talenten.

Vanaf 2009 wordt gewerkt aan het publiceren van uitgaven over Lataster, Van Soest, Diederik en Van der Heijden.

Ook in het kader van de VBVD-prijzen worden boeken gemaakt. Zo worden museale onderwerpen en oeuvres van kunstenaars inhoudelijk blijvend onderzocht c.q. ontsloten.

Budget publicaties

Er is geen apart budget voor publicaties; dit maakt onderdeel uit van het tentoonstellingsbudget, dan wel er worden hiervoor aparte fondsen geworven.

B4. PUBLIEKSTAKEN: PR & Marketing

Publieksonderzoek 2006

In 2006 is een publieksonderzoek verricht in het kader van een afstudeeropdracht van studenten van de studie Vrije Tijdsmanagement van de NHTV te Breda. De resultaten van dit onderzoek zijn benut bij het opstellen van het beleidsplan 2008-2012. IN 2008 is er een herhaalonderzoek geweest. Na 2008 heeft er geen uitgebreid publieksonderzoek meer plaatsgevonden. Wel wordt er de laatste jaren postcodeonderzoek gedaan; dit onderzoek bevestigt de resultaten van eerdere publieksonderzoeken voor wat betreft de herkomst van de bezoekers.

Bezoekersprofiel Museum van Bommel van Dam

Uit het publieksonderzoek blijkt dat de volwassen bezoeker hoogopgeleid is (HBO+) en vooral afkomstig is uit Limburg en Brabant. 32% van de bezoekers komen uit Venlo, 18 % uit de rest van Limburg en 20% uit Brabant. Het aandeel Duitse bezoekers is ca. 5%.

De meerderheid van de bezoekers is vrouw (57%) en 53% is ouder dan 55 jaar. Ongeveer de helft van de bezoekers komt gericht voor de wisseltentoonstellingen naar het museum. 20% van de bezoekers is jonger dan 25 jaar en wordt voornamelijk gevormd door leerlingen van het voortgezet onderwijs in het kader van het (nu nog) verplichte vak C.K.V. (Culturele Kunstzinnige Vorming).

Als belangrijkste informatiebronnen noemen de bezoekers in 2006 mond-tot-mond reclame (30%), krantenartikelen (25%), uitnodiging (10%) en de website(9%).

Project Crossart

Museum van Bommel van Dam heeft in de periode 2004-2006 deelgenomen aan het project Crossart. Dit project had tot doel door samenwerking tussen kunstmusea in het grensgebied van Nederland en Duitsland een impuls te geven aan de publieke belangstelling.

Aan het project namen 4 Nederlandse en 6 Duitse kunstmusea deel.

Als collectieve marketinginstrumenten werden ondermeer ingezet: gemeenschappelijk promotiemateriaal en website, een cross-art toegangscard voor de 10 musea, cultuurtoeristische arrangementen en een gemeenschappelijke tentoonstelling in 2005 'Van Gogh bis Beuys' in de Kunsthalle in Bonn. De totale projectkosten bedroegen € 1,5 miljoen voor drie jaar. Voor collectieve marketing werd € 750.000 ingezet. Financiering door Nordrhein-Westfalen en het Ministerie van O.C.W.

In het evaluatieverslag van Crossart staat dat de bezoekersaantallen van Museum vBvD in 2004 en 2005 met 20,1 % zijn gestegen. Niet duidelijk is echter of deze stijging direct is terug te voeren op het samenwerkingsproject. Het publieksonderzoek 2006 laat zien dat slechts 2,2 % van de bezoekers via Crossart bij het museum terecht kwamen en dat 68% nog nooit van Crossart had gehoord.

Communicatieplan 2011-2012

Het museum heeft een communicatieplan voor 2011 en 2012 waarin staat beschreven met welke communicatiemiddelen het museum wil promoten. Er is een bezoekersprofiel en een analyse van de doelgroepen in opgenomen. Opgemerkt wordt dat het museum landelijk een sterk imago heeft. Het plan bevat geen concrete publieksdoelstellingen die worden nagestreefd. Wel wordt aangegeven dat evaluatie zal gaan plaatsvinden via een jaarverslag dat voor het eerst in 2011 zou verschijnen.

Free publicity en perswaarde; Venlo promotie

Het museum komt via free-publicity veelvuldig onder de aandacht van de landelijke en regionale media te komen (schrijvende pers, radio, televisie en internet). Hierdoor wordt tevens een belangrijke bijdrage geleverd aan de citymarketing van de stad Venlo.

Formele financiële perswaarde op grond van free-publicity voor Museum vBvD:

2009	€ 543.808,09
2010	€ 638.446,02
2011	€ 773.013,92

Het betreft uitsluitend de geschreven pers, zonder buitenlandse kranten c.q. agenda- en websitevermeldingen.

Bereik website

Het museum heeft in september 2011 een nieuwe website gelanceerd.

Het bereik van de nieuwe website ziet er als volgt uit:
(13-09-2011 t/m 16-10-2012)

Aantal geraadpleegde webpagina's:	472.954
Aantal bezoeken:	184.198
Aantal hits:	4.830.056

Het aantal bezoeken van de website is voor 52,9% afkomstig uit Nederland, 23,4 % uit de U.S.A. , 7,7% uit Duitsland en 3,2% uit België.
Het museum is eveneens actief op het gebied van de social media (Facebook en Youtube).

Van Bommel van Dam prijs

De prijs die sinds 1976 bestaat, wordt eens in de drie jaar uitgereikt aan een jonge veelbelovende professionele kunstenaar (onder de 35 jaar). De prijs bestaat uit een oorkonde en een geldbedrag van € 5.000,--. De kosten worden betaald door de Stichting Van Bommel van Dam. Met ingang van 2010 is de prijs ook opengesteld voor kunstenaars uit Duitsland.

Stichting Vrienden Museum van Bommel van Dam

De stichting is in 1991 opgericht met een drieledig doel:

- a. Bevorderen van de belangstelling voor museum en collectie;
- b. Bevorderen van de bloei en de bekendheid van het museum
- c. Organiseren van bijeenkomsten onder deskundige leiding t.b.v. van de leden.

Het ledenaantal van de Stichting Vrienden is de afgelopen jaar gegroeid van 125 tot 350 leden.

Activiteiten

Uit het activiteitenoverzicht over de periode 2009-2012 blijkt dat door het museum i.s.m. de Vrienden de volgende activiteiten worden georganiseerd:

- a. Museumcolleges
- b. Kunstenaarsgesprekken
- c. Speciale rondleidingen
- d. Lezingen en workshops
- e. Excursies, veelal naar buitenlandse musea.

Het gaat om gemiddeld ca. 10 activiteiten per jaar.

De Vriendenbijdrage is € 15 per jaar een duo-lidmaatschap is € 25 per jaar.

Het voornemen bestaat om werk te gaan maken van private funding, waardoor de Vrienden ook structureel kunnen gaan bijdragen aan de bloei en bekendheid van het museum.

Budget pr en marketing

In 2012 bedraagt het budget voor pr en marketing: € 45.000

C. SPECIFIEKE TAKEN

a. Kunst in de openbare ruimte

Medio 2009 is door het college besloten een nieuwe, onafhankelijke adviescommissie voor kunst in te stellen. Alle initiatieven, die zich voordoen op het terrein van beeldende kunst in de openbare ruimte, worden systematisch voorgelegd aan deze adviescommissie. Op deze manier kan gewerkt worden aan een kwalitatieve en consistente collectie. De directeur van Museum van Bommel van Dam is adviseur van deze commissie.

Vanaf 1 januari 2010 zijn tot op heden in totaal nieuwe 17 kunstwerken in de openbare ruimte in Venlo gerealiseerd.

Budget Kunst in de openbare ruimte

Voor projecten beeldende kunst heeft de gemeente (vooralsnog) een regulier begrotingsbudget van € 167.781. Een deel ad € 150.000 van dit bedrag bestaat uit een doeluitkering van het rijk, de zgn. Plasterkmiddelen voor beeldende kunst en vormgeving.

De percentageregeling van de gemeente Venlo die zorgt voor voeding van de reserve kunst in de openbare ruimte is 4 jaar 'on hold' gezet in de periode 2011 t/m 2014. Dit betekent dat de reserve in deze periode niet gevoed wordt met € 100.000 per jaar.

Verder is er een (eenmalige) reserve KOR ad € 198.000 waarvan in 2013 in het kader van de bezuinigingen de helft wordt ingeleverd. Mogelijk worden hierop in 2014 en volgende jaren nog verdergaande bezuinigingen op doorgevoerd.

b. Faciliteren gemeentelijke gebouwen met kunst gemeentelijke collectie

Museum van Bommel van Dam is verantwoordelijk voor de kunst in alle gemeentelijke gebouwen. Op de eerste plaats is de aankleding van het bestuursgebouw op de kazerne, in het bijzonder de bestuurskamers en directiekamers een cruciale presentatietask die serieus bijdraagt aan de gewenste c.q. juiste uitstraling.

Budget 2012:

Budget: voor zover nodig komt het budget uit het budget collectie

7. Organisatie en personeel

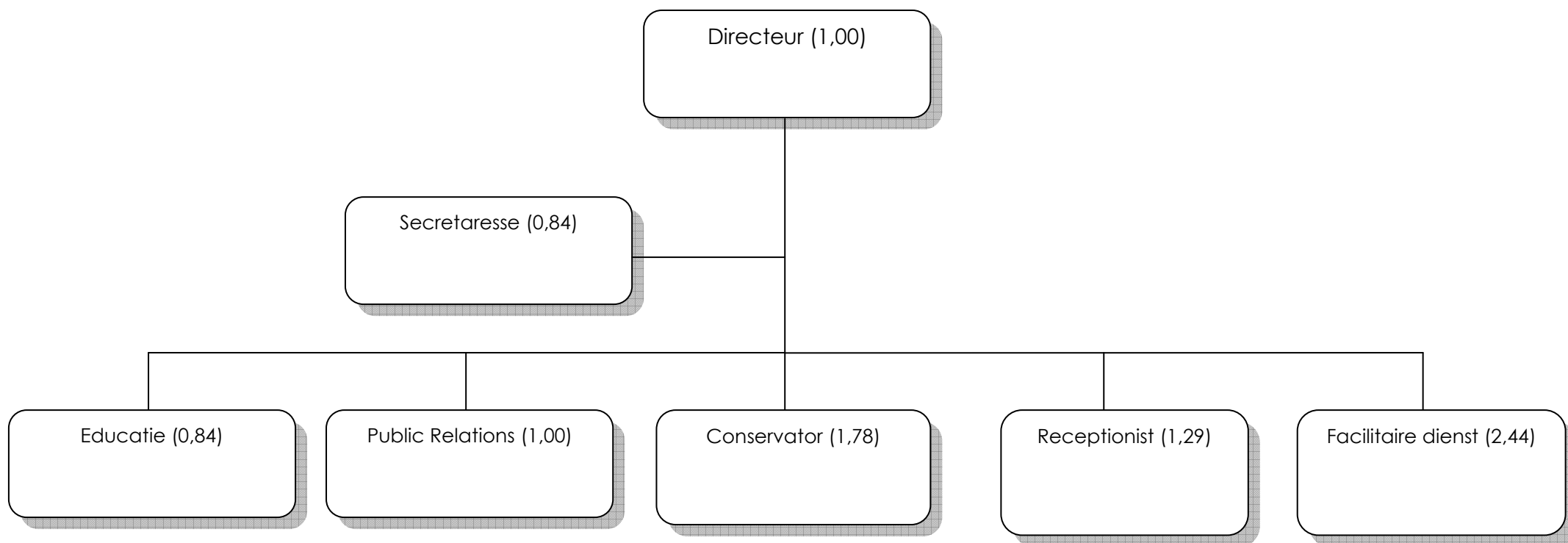
Algemeen

De formele uitgangspositie is dat de organisatie deel uitmaakt van de afdeling Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling van de gemeente Venlo.

Formatieschema 2012

Afdeling	Functienaam	Schaal	Werkelijke bezetting
Directie	directeur	12	1
Secretariaat	secretaresse	7	0,84
collectie	Conservator 1	10 a	0,89
	Conservator 2	10a	0,89
pr	Medewerker pr	9	1
educatie	medewerker educatie	9	0,84
publiekontvangst	Receptionist 1	7	0,27
	Receptionist 2	7	0,71
	suppoost	4	0,31
Facilitaire dienst	Facilitair medewerker 1	5	0,78
	Facilitair medewerker 2	5	1,00
	Facilitair medewerker 3	5	0,66 (t)
Totale formatie			9,19
collectie	projectmedewerker voor 2011-2012	--	0,44
stagiaires	---		--
educatie	museumdocent (3) (zfp-ers)	--	--
	vrijwilliger collectiebeheer	--	0,20

Organogram Museum van Bommel van Dam

Personeelsbeleid algemeen

De teamleider/directeur is verantwoordelijk voor de aansturing van de medewerkers binnen het museum.

Benoeming van personeel is gemandateerd aan het afdelingshoofd. Ondersteuning met betrekking tot het personeelsbeheer wordt verzorgd door de afdeling P&O van de gemeente Venlo.

Rechtspositie

Alle medewerkers van het museum zijn in dienst van de gemeente Venlo. Met uitzondering van een facilitair medewerker en de projectmedewerker collectiebeheer, hebben zij een vast dienstverband.

Funcieomschrijvingen

Van alle functies zijn functiebeschrijvingen aanwezig gedateerd 6 november 2008.

Stage- en vrijwilligerscontracten

Voor stagiaires worden stagecontracten afgesloten. Voor de vrijwilligers zijn geen vrijwilligerscontracten afgesloten.

Functionerings- en beoordelingsgesprekken; popgesprekken

Er worden functioneringsgesprekken gevoerd en popgesprekken. Beoordelingsgesprekken werden gevoerd in individuele gevallen waarin een beheersbeslissing moest worden genomen.

Opleidingsplan: er wordt jaarlijks een plan opgesteld voor opleidingen en trainingen.

Risico-inventarisatie en Arbo-beleidsplan

Er is nog geen risico-inventarisatie en een ARBO-beleidsplan opgesteld.

Dit plan moet met name worden gericht op de veiligheidsaspecten voor de medewerkers en bezoekers in het museum.

Er zal gemeentebreed een risico-inventarisatie worden gemaakt; hiervoor is een offerte aangevraagd.

Calamiteitenplan

Het museum heeft momenteel geen calamiteitenplan en er worden geen oefeningen gehouden. In samenspraak met politie en brandweer zou binnen de gemeente Venlo worden gewerkt aan een vernieuwd brandbeveiligingsadvies en een bedrijfsnoodplan, als onderdelen van het toekomstige calamiteitenplan. Dit voornemen is tot op heden nog niet geëffectueerd.

Overlegstructuren en medezeggenschap

Algemeen teamoverleg (medezeggenschap)	1 keer per maand
Financieel overleg (hoofd afd + dir)	1 keer per week
Personeelsoverleg (idem)	1 keer per twee weken
Overleg staf (dir + conservatoren, pr educatie)	1 keer per twee weken
Overleg met receptie	1 keer per twee weken
Overleg met technische dienst	1 keer per week
Overleg met secretariaat	2 keer per week
Een op een gesprekken (dir + stafleden)	Hele jaar door
Beleidsessies (dir + staf + secretariaat)	1 keer per half jaar vanaf 2010
Overleg met Stichting van B van D	1 keer per half jaar
Overleg met Stichting Vrienden	6 keer per jaar

8. Huisvesting en locaties Museum van Bommel van Dam

Algemeen

De huisvesting van het museum bevindt zich op de volgende locaties:

- Museum en kantoorruimte, Deken van Oppensingel 4 en 6, Venlo
- depot in atoomschuilkelder (bunker), Deken van Oppensingel 8, Venlo
- extern depot, Begijnengang 2, Venlo

Het museumgebouw en kantoor zijn eigendom van de gemeente Venlo. De atoomschuilkelder is eigendom van KPN en wordt door het museum gehuurd als depotruimte. Recentelijk heeft KPN aan de gemeente laten weten dat de bunker te koop is. Het externe depot Begijnengang 2 is eigendom van de Stichting Openbare Bibliotheek Venlo.

Bestaande ruimten in MUSEUM VAN BOMMEL VAN DAM in m2 (FNO)

Functie	M2
Presentatieruimten	900 m2
Kantoorruimten	175 m2
Depot	125 m2
Totaal	1.200 m2

Externe gehuurde ruimten

Locatie	Functie	M2	Huurlasten per jaar
Bunker, Deken van Oppensingel 6a	depot	250	€ 9.000,- (incl. energiekosten)
Begijnengang 2, Venlo	depot	600	€ 12.000,- (incl. energiekosten)
Totaal		850 m2	

Onderhoudssituatie museumgebouw

In 2007 is door het Huis voor de Kunsten een rapport gemaakt m.b.t. de veiligheidsaspecten¹. Destijds is gesignaleerd dat het museumgebouw qua brandveiligheid en beveiliging (inbraakwerendheid) niet voldeed aan de eisen. In 2008 is dit bij de herijking van de museumregistratie nog eens bevestigd. In het Rapport Herijking Museum Register Limburg 2008 staat:

“ De beveiliging van het museumcomplex anno 2008 is, zoals ook gemeld in de beleidsnota 2008-2012, onder de maat. Samen met het Ingenieursbureau van de gemeente Venlo wordt momenteel aan een plan van aanpak voor verbetering van de beveiliging - dat mikt op borgniveau 4 –gewerkt. In samenspraak met politie en brandweer binnen de gemeente Venlo wordt tevens gewerkt aan een vernieuwd brandbeveiligingsadvies en bedrijfsnoodplan, onderdelen van het toekomstige calamiteitenplan. Het museum heeft deelgenomen aan de Netwerkaanpak Veiligheidszorg; daaruit resulteert naar verwachting in 2009 een goedgekeurd calamiteitenplan voor het museum.”

In 2008 zijn de investeringen in verbetering van het museumgebouw in het rapport van SBIBB geraamd op € 389.000. In 2008 werd voor de aller noodzakelijkste investeringen (Arbo en veiligheidseisen) een bedrag van € 139.000 beschikbaar gesteld. Vanaf 2010 zijn vervolgens een aantal maatregelen genomen, waaronder het verbeteren van de museale inrichting en het opknappen van de bungalow als kantoorruimte voor het museum personeel. Wat betreft veiligheid is het gebouw gebracht op veiligheidsklasse borgniveau 4. Daarmee wordt thans voldaan aan de geldende eisen.

Voor het overige is de onderhoudssituatie van het gebouw en de museale installaties sindsdien niet verbeterd. Belangrijke knelpunten zijn het dak (lekkages, ontbreken van isolatie), de gevels (optrekkend vocht, lekkages) en verouderde klimaatinstallaties (ontbreken van mogelijkheden van ontvochtiging en bevochtiging). Er is geen actuele 0-meting van de onderhoudssituatie van het museumgebouw en installaties beschikbaar.

Depots

Er is een intern depot en er zijn twee externe depots. Het interne (boven)depot is als kunstdepot kwalitatief onder de maat en eigenlijk alleen maar geschikt als tijdelijke opslagruimte voor expositiemateriaal etc.

Het externe depot (250m²) in de bunker is wat betreft klimaatbeheersing en beveiliging afdoende. Qua depotinrichting en opslag van de schilderijen is de situatie in de bunker voor verbetering vatbaar. Er zijn ook logistieke problemen in verband met het transport dat buitenom moet plaatsvinden (er is geen overkapte laad- en losruimte aanwezig).

Het externe depot (600 m²) in de Begijnegang voldoet volgens het museum niet aan de voor dergelijke ruimten geldende eisen. Ook zijn er risico's doordat in de depotruimten leidingen onder het plafond lopen die bij eventuele lekkages waterschade aan de collecties kunnen veroorzaken. Het huurcontract met de afdeling Vastgoed is per 1 januari 2013 opgezegd. Er wordt gezocht naar alternatieve locaties.

¹ Project Netwerkaanpak Veiligheidszorg Culturele Erfgoedinstellingen Limburg, Huis voor de Kunsten 2007.

Het museum heeft een programma van eisen opgesteld voor een mogelijk met het Regionaal Archief te realiseren gezamenlijke depotruimte elders in de stad. Een gezamenlijk depot zou een structurele oplossing kunnen zijn voor de huidige depotproblematiek van het museum.

Meerjarenonderhoudsplan gebouwen en terreinen

Er is een meerjaren onderhoudsplan voor het groot onderhoud aan het museumgebouw voor de periode 2012-2031. Dit voorziet in groot onderhoud aan gebouw (exterieur en interieur), installaties en terreinen. Jaarlijkse kosten worden geraamd op € 56.795,00 (excl. b.t.w.). Deze worden niet doorbelast aan het museum maar komen voor rekening van de afdeling Openbare Werken van de gemeente Venlo. Uit dit plan wordt duidelijk dat vervangingsinvesteringen t.b.v. installaties staan gepland voor 2021.

Risicomanagement

Verzekeringen

De gemeente Venlo heeft een verzekering voor de gehele kunstcollectie afgesloten voor verblijf en transport bij Meeus Assurantiën B.V. Het verzekerd bedrag is maximaal € 10.000.000 per gebeurtenis (2011). Voor het gebouw is een opstalverzekering afgesloten. Voor de vrijwilligers is een verzekering afgesloten via de gemeente Venlo.

Calamiteitenplan

Het museum heeft momenteel geen calamiteitenplan en er worden geen oefeningen gehouden. In samenspraak met politie en brandweer zou binnen de gemeente Venlo worden gewerkt aan een vernieuwd brandbeveiligingsadvies en een bedrijfsnoodplan, als onderdelen van het toekomstige calamiteitenplan. Dit voornemen is tot op heden nog niet geëffectueerd.

Bedrijfshulpverlening

Er zijn ondanks plannen cq. afspraken daartoe tot nu toe geen cursussen bedrijfshulpverlening gestart.

Calamiteitenservice-overeenkomst

Museum van Bommel van Dam heeft op 18 augustus 2010 een calamiteitenservice-overeenkomst afgesloten met Art Salvage B.V. in Vlaardingen. Deze overeenkomst voorziet in directe eerste hulpverlening (binnen twee uur) ten behoeve van de collectie in geval van calamiteiten (brand, inbraak, stormschade etc.).

9. Bedrijfsvoering en financiën op basis van begroting 2012

Baten		Totaal	Lasten		Totaal	Toelichting
Directe opbrengsten			Personeelskosten			
Entreegelden	31.000		Salariskosten bruto-bruto 9,53 fte	511.000		(zie p-overzicht 09-09-12)
Rondleidingen	0		Bijkomende personeels en kantoorkosten	34.000	545.000	(zie overzicht overhead 29-08-12)
Educatie/museumlessen	0					
Overige ontvangsten	1.000		Overheadkosten gemeentelijk apparaat			
Winkelverkopen	11.000		Doorbelaste kosten (f,po,sbd,comm)	129.000		
Opbrengsten collectie	7.000	50.000	Omslag kosten directie en afdeling	142.000		
			Omslag OR	1.000	272.000	(zie overzicht overhead 29-08-12)
Bijdragen derden			Huisvestingskosten			
Fonds Knecht-Drenth	36.000		Energiekosten, huur, verzekeringen, etc.	92.000		(zie specificatie ECO20204)
Hildebrandt & Voight	20.000		Kosten meerjaren onderhoudsplan	57.000	149.000	(zie MOP gem. 57.000 o.j.)
bijdrage fondsen / sponsoring	81.000					
overige projectbijdragen	50.000		Kosten collectie			
		187.000	Kosten collectiebeheer	138.000		(zie 26471065)
bijdrage Vrienden	0		Collectie-uitbreiding (Knecht-Drenth)	36.000	174.000	(zie 26417009)
Subsidies derden	0	0	Kosten tentoonstellingen			
			Tentoonstellingen algemeen	100.000		(zie 26471696)
Exploitatiebijdrage 2012 Venlo	1.181.000		Hildebrandt & Voight	20.000		(zie 26471719)
Bijdrage meerjarenonderhoud	57000	1.238.000	Mapping the Landscape	78.000		(zie 26471721)
			Marianne van der Heijden	30.000		(zie 26471727)
			Overige projecten	50.000	278.000	
			Kosten educatie en pr			
			Kosten pr	45.000		
			Kosten educatie	12.000	57.000	
Totaal baten		1.475.000	Totaal lasten		1.475.000	

Kostensoorten 2012

Nr.	Kostensoort	Bedrag	% van kosten
1.	Personeelskosten	545.000	37%
2.	Overhead concern gemeente	272.000	18%
3.	Huisvestingskosten	149.000	10%
4.	Kosten collectie	174.000	12%
5.	Tentoonstellingen	278.000	19%
	Educatie en pr	57.000	4%
	Totaal	1.475.000	100%

Toelichting: voor tentoonstellingen is voor 2012 een eenmalig extra budget van € 300.000 t.b.v. Floriade 2012. Om geen vertekend beeld te krijgen van de kostenopbouw is deze post in bovenstaand overzicht niet opgenomen.

Inkomstenbronnen 2012

Nr.	Inkomsten	Bedrag	% van inkomsten
1.	Entreegelden	31.000	2,11 %
2.	Winkelverkopen	11.000	0,74 %
3.	Opbrengsten collectie	7.000	0,47%
4.	Overige ontvangsten	1.000	0,07%
5.	Bijdragen derden	187.000	12,68%
6.	Bijdrage Venlo	1.238.000	83,93%
	Totaal	1.475.000	100%

Reserves en voorzieningen:

Er zijn geen reserves. Er is een voorziening voor het Fonds Knecht-Drenth waaruit de jaarlijkse bijdrage van € 36.000,- t.b.v. collectie-uitbreiding wordt gefinancierd.

Verhouding overheidsbijdrage – eigen inkomsten (inkomstennorm)

De inkomstennorm geeft de verhouding weer tussen de eigen inkomsten en de structurele subsidies van overheden.

Uit bovengenoemd overzicht blijkt dat de eigen inkomsten van Museum van Bommel van Dam uitkomen op 16 % van de totale inkomsten en 19 % van de gemeentelijke bijdrage. Het grootste deel (12,68 % wordt echter gevormd door incidentele bijdragen van derden).

Vergeleken met het landelijk gemiddelde is de verdien capaciteit bij Museum van Bommel van Dam met 16% erg laag. Het landelijk gemiddelde bij musea ligt op 62,8% (CBS 2009).

Percentage betalende bezoekers

Het percentage betalende bezoekers is bij het museum erg laag (11%). Het landelijk gemiddelde ligt op 53,6% (CBS 2009).

Fondsenwerving en sponsoring

Er is geen algemeen beleid voor het werven van fondsen en sponsors.

Per project worden fondsen geworven. Voorbeelden zijn het project Maarten & Reina (2009) waarvoor in totaal € 400.000,-- aan fondsen werd geworven. het project 'Digitalisering met beleid' en de Collectiecatalogus 2011 (€ 40.000,-- externe fondsen).

Het museum heeft geen structurele relaties met sponsors uit het regionale bedrijfsleven. Er is geen bedrijfsvriendenkring.

Inkomsten via Vrienden

De Stichting Vrienden van Museum van Bommel van Dam levert geen structurele financiële bijdrage aan het museum. In incidentele gevallen dragen de vrienden bij aan bijzondere projecten.

Mecenaat

Er zijn nog geen acties uitgezet voor private funding. De Stichting Vrienden heeft dit in voorbereiding.

Overige bedrijfsvoeringsaspecten

Automatisering

Het museum is aangesloten op het gemeentelijke netwerk van de gemeente Venlo. ICT-ondersteuning verloopt via de betreffende gemeentelijke afdeling.

Administratieve organisatie

De werkprocessen binnen het museum zijn – met uitzondering van de financiële administratieve processen – niet beschreven. Er is wel geen beschrijving van de processen met betrekking tot collectiebeheer (bruiklenen etc.).

Klachtenregeling bezoekers

Het museum hanteert de klachtenregeling van de gemeente Venlo.

10. Netwerk en samenwerkingsverbanden

Het museum heeft een uitgebreid netwerk en vele samenwerkingsrelaties op lokaal, regionaal, provinciaal en (inter)nationaal niveau. Samenwerkingsverbanden zijn veelal gericht op realisatie van tijdelijke projecten. Een overzicht van de instellingen waarmee wordt samengewerkt is opgenomen in de bijlage 6.

Intenties voor museale samenwerking met het Limburgs Museum

In het beleidsplan 2008-2012 wordt al gewezen op de mogelijkheden van samenwerking met het Limburgs Museum. Met name de ontwikkeling van een museaal cluster werd daarbij als een kans gezien.

Op het gebied van programmering ziet Museum van Bommel van Dam kansen om met regelmaat de handen in een te slaan. De kunstcollecties van beide musea liggen in elkaars verlengde. Gewezen wordt op mogelijkheden voor gezamenlijke marketing en pr en ticketing op basis van gezamenlijke inhoud.

De visitatiecommissie voor de Limburgse musea heeft in 2008 reeds aanbevelingen gedaan over nauwere banden tussen het Limburgs Museum en Museum van Bommel van Dam. De commissie beveelt zowel de provincie Limburg als het Limburgs Museum aan om een gestructureerd periodiek overleg te houden met zowel de gemeente Venlo cq. het college van B&W en de directie van Museum van Bommel van Dam. Ook wordt nader onderzoek aanbevolen naar verdere samenwerking. Onderzocht zou moeten worden of een nauwe samenwerking op bestuurlijk en organisatorisch niveau gerealiseerd kan worden. Tot op heden is deze aanbeveling niet opgevolgd.

In het kader van de ontwikkeling van het museumkwartier zijn de bestuurlijke partijen destijds intensief met elkaar opgetrokken, o.a. in stuurgroep verband. Toen de plannen echter in 2010 door Venlo werden stilgelegd, is het overleg eveneens stilgevallen. Het Limburgs Museum ging zijn eigen pad met betrekking tot de uitbreiding van haar huisvesting.

Wel hebben beide musea in het kader van de Floriade 2012 gewerkt aan een gezamenlijke programmering en onderlinge afstemming.

Bijlage 1

Een overzicht met geraadpleegde literatuur en documenten

- Schenkingsakte van 29 januari 1969 en Voorstel van College van B&W van Venlo van 6 juni 1968 en Notulen van de Raadsvergadering met besluit tot acceptatie door de gemeenteraad van Venlo;
- Notitie geschiedenis Museum van Bommel van Dam, 1982;
- Besluit van de gemeenteraad van Venlo d.d. 23 mei 1984 tot deelname in de Stichting van Bommel van Dam en het betreffende voorstel van College van Burgemeester en Wethouders;
- Statuten van de Stichting van Bommel van Dam 1985;
- Bruikleenovereenkomst tussen de Stichting van Bommel van Dam en de Gemeente Venlo met betrekking tot de collectie Van Bommel van Dam d.d. 6 juni 1985.
- Aanvaarding van een tweede bruikleen van de Stichting van Bommel van Dam van 172 kunstwerken; brief van Burgemeester en Wethouders aan de gemeenteraad van Venlo 1988; Raadsnummer 343; registratienummer 66385.
- Definitief verslag van de inventarisatie van aan gemeente Venlo in bruikleen gegeven kunstcollectie Van Bommel van Dam, 7 november 2002;
- Bruikleenovereenkomst tussen de Stichting van Bommel van Dam en de Gemeente Venlo met betrekking tot de collectie Van Bommel van Dam d.d. 13 november 2009;
- Vaststellingsovereenkomst speciaal ter uitvoering en naleving van de schenkingsovereenkomst 1969 van 25 september 2009;
- Brief aan College van Burgemeester en Wethouders van Venlo d.d. 11 november 2006 van Mevrouw M. Diederer inzake schenking van 16 werken uit de Collectie Jef Diederer;
- Akte houdende schenking mevrouw M.C.H. van Emmerik aan de gemeente Venlo d.d. 15 september 2011 inzake schenking Collectie Jef Diederer;
- Collegevoorstel en besluit d.d. 30-08-2011 inzake de aanvaarding van de schenking van de Collectie Jef Diederer;
- Afschrift akte van schenking, lijfrente, bruikleen en geldlening d.d. 2 oktober 2009 van het echtpaar Knecht-Drenth.
- Akte van schenking van de Collectie Defesche aan de gemeente Venlo d.d. 11 juli 2005;
- Akte van Schenking van de Collectie Marianne van der Heijden aan de gemeente Venlo d.d. 20 november 2009;
- Raadsinformatiebrief inzake schenking Collectie Stichting Marianne van der Heijden/Bruno Borchert d.d. 19 november 2009;
- Verzekeringpolis kunstcollectie Meeús Assurantiën B.V. met ingang van 1 januari 2010;
- 0-meting Oercollectie Stichting Museum van Bommel van Dam d.d. 18 november 2011;
- Steekproef collectie van Bommel van Dam door de Stichting Museum Bommel van Dam, 2011;
- Meerjaren beleidsplan 2008-2012 Museum van Bommel van Dam, januari 2008;
- Collectieplan Museum van Bommel van Dam, ongedateerd;
- Eindrapportage Digitaliseren met beleid, Museum van Bommel van Dam, d.d. 28 februari 2012;
- Calamiteiten Serviceovereenkomst tussen Museum van Bommel van Dam en Art Salvage B.V. d.d. 9 augustus 2010;

- Projectplan Maarten en Reina van Bommel van Dam 2008-2010 d.d. 1 mei 2008;
- Evaluatie project Maarten en Reina van Dam 2008-2010 d.d. 26 april 2010;
- Besluit tot verhoging van exploitatiebudget met € 39.000 vanaf 2011 t.b.v. onderhoud museumgebouw en verzekeringen collecties en € 64.450 eenmalig t.b.v. collectiebeheer (wegwerken achterstanden);
- Nota Kansen voor Cultuur!, Cultuurbeleid 2011-2015, Gemeente Venlo, d.d. 10 mei 2011;
- Uitvoeringsprogramma Cultuur en subsidiekader Cultuur 2012;
- Kadernota 2013-2016 Gemeente Venlo, mei 2012;
- Amendement op bezuinigingen Cultuur, besluitenlijst van de raadsvergadering van 28 juni 2012;
- Overzicht taakstelling cultuur na amendement d.d. 22 augustus 2012;
- Verslag Stadsgesprek cultuur gemeente Venlo d.d. 27 augustus 2012;
- Overzicht personele lasten Afdeling Economie, Arbeid en Cultuur d.d. 9 september 2012;
- Budgetoverzicht Overheadkosten Museum van Bommel van Dam, afdeling Economie, Cultuur en Arbeid d.d. 29 augustus 2012;
- Formatiestaat Museum van Bommel van Dam 2012, afdeling Economie, Cultuur en Arbeid;
- Functiebeschrijvingen medewerkers Museum van Bommel van Dam, 2008;
- Voorbeeld stageovereenkomst 2012;
- Modelbegroting Museum van Bommel van Dam 2011-2012;
- Producten Museum van Bommel van Dam 2011-2014;
- Memo agendapunten 2010-2011 museumstafoverleg d.d. 7 juli 2010;
- Rekeningoverzicht Museum van Bommel van Dam 2011, afdeling Economie, Cultuur en Arbeid;
- Budgetoverzichten Museum van Bommel van Dam 2012, afdeling Economie Cultuur en Arbeid d.d. 24 september 2012;
- Doorontwikkeling van de organisatie van de gemeente Venlo naar 2014, Berenschot, 22 september 2011;
- Meerjaren onderhoudsplan Museum van Bommel van Dam 2013-2032, afdeling Openbare Werken gemeente Venlo;
- Checklist memorandum Adviesronde Musea, Archieven en Schatkamers, project Netwerkaanpak Veiligheidszorg Culturele erfgoedinstellingen Limburg, Huis voor de Kunsten, 25 februari 2007;
- Rapport Herijking Museumregister Limburg 2009;
- Certificaat Museumregister Limburg d.d. 24 maart 2009;
- Programma van eisen nieuw te realiseren depot Museum van Bommel van Dam d.d. 12 april 2012;
- Jaarverslagen Stichting Museum van Bommel van Dam, 2009, 2010 en 2011;
- Publieksonderzoek Museum van Bommel van Dam, 2006;
- Memo's specificatie bezoekerscijfers Museum van Bommel van Dam over 2008 tot en met 2011;
- Bezoekcijfers Limburgse Musea 2011, Federatie Musea Limburg;
- Publieksbereik, evenementen en relaties Museum van Bommel van Dam d.d. 24 augustus 2008;
- Webstats Report inzake bezoek website Museum van Bommel van Dam over de periode september 2011-september 2012;
- Oprichtingsakte Stichting Vrienden Museum van Bommel van Dam, 1991;
- Overzicht activiteiten Stichting Vrienden Museum van Bommel van Dam, 2009-2012;

- Presentatie Kunst in de Openbare Ruimte 2012.
- Evaluatieverslag project Crossart, route moderne kunst, d.d. 30 maart 2006.
- Museumkwartier Venlo, Eindrapportage LaGroup d.d. 6 mei 2010;
- Raadsinformatiebrief inzake Tajiri Collectie d.d. 4 oktober 2011;
- Motie inzake behoud van de Tajiri Collectie d.d. 27 juni 2012;
- Beantwoording vragen van Groenlinks door B&W van Venlo inzake de Tajiri Collectie, d.d. 28 augustus 2012;
- Amendement Tajiri en Museumkwartier d.d. 23 juni 2010.
- Beantwoording vragen van provinciale Staten van Limburg d.d. 13 december 2011 inzake Tajiri Museum en Museumkwartier Venlo;
- Beantwoording vragen van Provinciale Staten van Limburg d.d. 11 januari 2011 inzake Cultuurconvenant Noord-Limburg en Regiofonds Noord-Limburg en museumkwartier Venlo;
- Besluitenlijst Gedeputeerde Staten van Limburg d.d. 28 augustus 2012 inzake Beleidskader Cultuur 2013-2016.
- Statenvoorstel inzake instemming met investering van € 3 miljoen in 2011 t.b.v. de uitbreiding van het Limburgs Museum;
- Rapportage visitatiecommissies inzake de drie provinciale musea van Limburg d.d. 2 december 2008.
- Musea voor Morgen, rapport Commissie Asscher-Vonk, oktober 2012

Bijlage 2
Cultuurbezuinigingen: 2011-2015 (uitvoeringsprogramma)
Een overzicht van de eerder opgelegde bezuinigingen op cultuur en evenementen

In de afgelopen jaren zijn eerdere bezuinigingsmaatregelen getroffen op cultuur en evenementen. Dit betreft grotendeels structurele kortingen, waarvan sommige nog geëffectueerd moeten worden met ingang van 2013.

Volledigheidshalve volgt hier een overzicht van de eerder opgelegde bezuinigingen op cultuur en evenementen:

nr.	Taakstelling	2011	2012	2013	2014	2015
B105	Korting op subsidie Maaspoort o.b.v. extra investeringen (rendement vernieuwd gebouw)	0	0	100.000	200.000	300.000
B107	Korting op subsidies amateurkunst en volkscultuur	0	40.000	40.000	40.000	40.000
B26	Korting op subsidies evenementen	11.640	11.640	11.640	11.640	11.640
B48	Grondbedr bijdrage kunst openbare ruimte 4 jaar 'on hold' (geen voeding uit percentageregeling KOR)	100.000	100.000	100.000	100.000	0
B60	Temporiseren en afslanken ontwikkelingen cultuurcluster Made in Venlo	0	15.000	315.000	1.215.000	1.215.000
B352	Korting op subsidie aan Omroep Venlo	0	0	30.000	40.000	40.000
CP8	Efficiencykorting grote gesubsidieerde instellingen (2 jaar geen indexering subsidie)	62.500	125.000	125.000	125.000	125.000
B351	Upgrading Garage (taakstelling op investeringskrediet)	0	0	0	250.000	0
249	Korting op subsidie Bibliotheek	0	0	100.000	200.000	300.000
248	Korting op subsidie Kunstencentrum	0	0	150.000	225.000	225.000
	Inleveren budget evenement Biënnale (amendement)	0	75.000	75.000	75.000	75.000
392	Inleveren budget voor de exploitatie van Made in Venlo	0	206.034	206.034	206.034	206.034
462	Korting op budget voor eenmalige subsidies cultuur	0	50.000	50.000	50.000	50.000
		174.140	622.674	1.302.674	2.737.674	2.587.674

Bijlage 3

Een lijst met musea binnen een straal van 100 km van Venlo die zich richten op moderne en hedendaagse kunst

Naam	Plaats
Kunstsammlung Nord-Rhein Westfalen	Düsseldorf
Museum Insel Hombroich	Neuss
MKM Museum Küpersmühle	Duisburg
Museum Kurhaus	Kleef
Schloss Moyland	Bedburg-Hau
Kunstmuseen Krefeld	Krefeld
Museum Abteiberg	Mönchengladbach
Museum Het Valkhof	Nijmegen
Museum Moderne Kunst	Arnhem
Kröller Müller Museum	Otterlo
Van Abbemuseum	Eindhoven
Museum Helmond	Helmond
Museum Jan Cunen	Oss
Stedelijk Museum	Den Bosch
Bonnefanten buitenplaats	Roermond
Bonnefanten Hedge House	Wylre
Bonnefantenmuseum	Maastricht
Schunck	Heerlen
Stadsgalerij	Sittard
IKOB	Eupen
MAMAC	Luik

Bijlage 4

Een overzicht van de schenkings- en bruikleenvoorwaarden

Deelcollecties	Schenkingsvoorwaarden	Vervreemding of afstoting	bron
Collectie van Bommel van Dam (Oercollectie)	<ol style="list-style-type: none"> 1. onderbrenging in geschikt gebouw 2. woonruimte en depot om niet ter beschikking 3. kosten voor onderhoud. Personele en andere lasten t.l.v. gemeente 4. bepalingen van toepassing op verdere schenkingen en nalatenschappen 5. exposeren in wisselende samenstelling; ieder kunstwerk eens in 5 jaar 3 weken 6. bij verwerven en exposeren handelen in geest van en rekening houdend met strekking van de nalatenschap 	onvervreemdbaar (artikel 10)	Schenkingsakte 29-01 1969
Collectie Knecht-Drenth	<ol style="list-style-type: none"> 1. gemeente verplicht als goed huisvader collectie te verzorgen en onderhouden 2. collectie integraal onderdeel van gemeentelijke museale collectie 3. zorg voor uitbreiding collectie bij museum; dekking uit Fonds € 36.000 p.j. 4. naam: Collectie Knecht-Drenth 5. alle werken op museale website per 1 juli 2012 6. tot permanente opstelling, minimaal 1 maal per jaar tijdelijke expo 7. eerste meertalige overzichtstentoonstelling met interactieve publieksparticipatie en publicatie uiterlijk vanaf 1 juli 2012 (ihk Floriade); kosten gemeente 8. kosten depot, transport voor rekening gemeente 9. collectietaken (aankopen, digitaliseren, registreren en exposeren) door conservatorenteam 10. verslaglegging 1 maal per jaar aan schenker 	Afstoting alleen mogelijk onder strikte voorwaarden i.o.m. schenker; netto-opbrengst t.b.v. Fonds t.b.v collectieuitbreiding	Schenkingsakte 02-10-2009
Collectie Marianne van der Heijden	<ol style="list-style-type: none"> 1. regelmatig exposeren; in ieder geval overzichts tentoonstelling uiterlijk 2015 met catalogus; schenking daarvoor in geld € 30.000 	onvervreemdbaar gedurende de eerste 50 jaar (tot 2061) alleen grafiekcollectie is vervreemdbaar;	

	<ul style="list-style-type: none"> 2. naamsvermelding bij bruikleen t.b.v. exposities derden 3. optimale aansluiting bij collectie Van Bommel Van Dam; collectieregistratie etc. : schenking in geld € 35.000 t.b.v. projectmedewerker 	opbrengst t.b.v. overzichtsexpositie	
Collectie Diederer	<ul style="list-style-type: none"> 1. verplichting tot zorg als goed huisvader 2. schenking integraal onderdeel van gemeentelijke collecties 3. collectiezorg in handen museum, verzekering rekening gemeente 4. naam: Collectie Diederer Venlo in alle publieke uitingen en bij bruiklenen 5. zodra museale infrastructuur mogelijk, collectie permanent (of steeds wisselen de delen daaruit - tentoonstellen; 6. opslag in depots - transport rekening gemeente 7. verslaglegging minimaal eenmaal per jaar. 8. instandhouding collectie als één geheel door gemeente 9. collectie toegankelijk voor wetenschappelijk onderzoek 	onvervreemdbaar	Schenkingsakte 15-09-2011
Collectie Defesche	<ul style="list-style-type: none"> 1. regelmatig exposeren 2. naamsvermelding collectie bij bruiklenen t.b.v. exposities derden 3. gemeente moet schetsboek/dagboek Pieter Defesche (reis Spanje) uitgeven 4. samenstelling exposities in overleg met de schenker 5. bij exposeren zoveel mogelijk handelen in geest Pieter Defesche en zijn echtgenote, de schenker 	alleen grafiekcollectie is vervreemdbaar; opbrengst t.b.v. collectie Defesche	Schenkingsakte 11 juli 2005

Collectie Van Bommel Van Dam (Bruiklenen Stichting Museum VBVD)	Bruikleenvoorwaarden	Looptijd
Overeenkomst van 6 juni 1985	<ol style="list-style-type: none"> 1. kunstwerken worden in bruikleen gegeven om (conform schenkingsakte 1969) in samenhang met geschonken collectie te functioneren in museum VBVD; uitbreiding lijst met nieuwe bruikleen mogelijk 2. gemeente moet werken als goed huisvader beheren en onderhouden; plaatsing in geschikt depot waardoor kans op diefstal of beschadiging redelijkerwijs uitgesloten is 3. verzekering all risk op kosten gemeente met regelmatige aanpassing; i.o.m. stichting 4. kunstwerken mogen zonder toestemming niet aan derden worden afgestaan (m.u.v. bruiklenen aan musea); 5. zonder overleg of toestemming stichting geen onderhoudswerkzaamheden aan kunstwerken 6. streven naar permanente, wisselende exposities; in elk geval 2 per kalenderjaar, in samenhang met geschonken collectie 7. bij samenstelling exposities stichting gelegenheid geven aard en inhoud aan te geven 8. werken op een verantwoorde wijze te presenteren. 9. gemeente aansprakelijk voor elke beschadiging en verlies; terstond mededeling aan stichting; herstel op kosten gemeente 10. stichting te allen tijde gerechtigd toegang tot locatie kunstwerken teneinde aanwezigheid en onderhoudstaat te controleren 11. kosten van alle gerechtelijke en buitengerechtelijke maatregelen in kader overeenkomst, voor rekening gemeente 12. alle risico's uit recht van bruikleen voortvloeiend voor rekening gemeente. 	<p>75 jaar:vanaf 6 juni 1985 d.w.z. tot 2059: met stilzwijgende verlenging met telkens 25 jaar</p> <p>Stichting kan bruikleen terstond terugnemen wanneer gemeente niet aan bruikleenvoorwaarden voldoet en/of museum wordt opgeheven of naam verdwijnt</p> <p>Overigens wettelijke bepalingen van toepassing (BW)</p>
Uitbreiding overeenkomst van 6 juni 1985 overeengemomen in 1988	idem	idem; looptijd 75 jaar d.w.z. tot 2062;
Overeenkomst 25 september 2009	idem	idem; looptijd 75 jaar d.w.z. tot 2084;

Deelcollecties	Aantal objecten	Waarde	Eigenaar	Herkomst	Datum	Bijzonderheden
Collectie Van Bommel Van Dam (Oercollectie)	ca. 1000	ca. 1--1,5 miljoen gulden -1969	Gemeente Venlo	schenking heer en mevr. Bommel van Dam	29-jan-69	
Collectie Van Bommel Van Dam	385	ca. 854.400 gulden	Stichting Museum VBVD	bruikleen stichting VBVD	6-6-1984	bruikleenovereenkomst 1
	172	ca. 508.650 gulden	Stichting Museum VBVD	bruikleen stichting VBVD	23-12-1988	uitbreiding van bruikleenovereenkomst 1 akte van depot d.d. 20-02-1990
	ca. 45		Stichting Museum VBVD	bruikleen stichting VBVD	25-9-2009	bruikleenovereenkomst 2
	ca. 150	n.b.	Stichting Museum VBVD	bruikleen stichting VBVD	najaar 2012	bruikleenovereenkomst 3
Collectie Defesche	ca. 1.500	n.b.	Gemeente Venlo	schenking mevrouw G.H. Bakker (weduwe P.J. Defesche)	11-jul-05	
Collectie Knecht-Drenth	ca. 550	€ 514.060 (2009)	Gemeente Venlo	Schenking heer en mevrouw Knecht Drenth	2-okt-09	schenking 726.000 t.b.v. uitbreiding via Fonds op naam
Collectie Mariannne van der Heijden	ca. 1000	€ 296.500 (2009)	Gemeente Venlo	Schenking Stichting Mariannne van der Heijden	2009	schenking 30.000 t.b.v. publicatie schenking 35.000 t.b.v. collectiebeheerder
Collectie Diederer I	16	€ 63.370 (2008)	Gemeente Venlo	Schenking Monique Diederer	2008	
Collectie Diederer II	ca. 1.925	€ 242.100 (2011)	Gemeente Venlo	Schenking Mevrouw Diederer-Van Emmerik	2011	
Eigen aankopen	ca. 1.000	n.b.	Gemeente Venlo	divers		
Overige schenkingen	ca. 120	n.b.	Gemeente Venlo	divers	1971-heden	o.a. 20 werken Jan Schoonhoven
Overige bruiklenen:						
Bruikleen De Vries	8	ca. € 400.000	J.K. de Vries	bruikleen	2011	bruikleen voor periode 2011-2016
Bruikleen R.C.E.	7	n.b.	R.C.E.	bruikleen	n.b.	
totaal	ca. 8.000	verzekerde waarde 10 mln. volgens polis Meeus Assurantiën B.V. d.d. 1 november 2009				

Bijlage 5**Een overzicht met gespecificeerde bezoekersaantallen 2008-2011**

categorie bezoekers	2008	totaal	%	2009	totaal	%	2010	totaal	%	2011	totaal	%
Basis onderwijs	2.151			2.872			2.291			1059		
Voortgezet onderwijs CKV	2.725			4.288			3.426			4.522		
CJP	27			169			85			84		
		4.903	27,50%		7.329	30,70%		5.802	28,50%		5665	23,9%
Volwassenen toptarief	1.343			1.555			1.602			1364		
Museumjaarkaart	1.778			3.294			3.221			2.842		
Senioren	567			989			800			634		
Groepsbezoeken totaal	109			263			172			144		
		3.688	20,70%		5.838	24,50%		5.795	28,50%		4984	21,2%
Vrienden Museum vBvD	506			626			490			550		
ICOM/UNESCO/Vereniging Rembrandt	28			35			76			45		
Vouchers Hotels	3			10			13			27		
Crossart Card	5			1			0			0		
		542	3%		672	2,80%		579	2,80%		622	2,60%
Overig (openingen,evenementen etc.)		8.658	48,80%		10.000	41,91%		8.142	40,2%		12.357	52,30%
Eindtotaal		17.791	100		23.839	100		20.318	100		23.628	100

Aantal betalende bezoekers in %

20,70%

24,50%

28,50%

21,2%

Bijlage 6

Een overzicht van de instellingen waarmee wordt samengewerkt

Lokaal

Openbare Bibliotheek Venlo, Perron 55, Theater De Maaspoort, Limburgs Museum, Omroep Venlo, Keramiekcentrum De Tiendschuur, Filmtheater De Nieuwe Scene, Kunst uit het Vuistje, De Buurtsuper, Stichting Zomerpark Venlo, Galerie Wilms, Gemeentearchief Venlo, het Kunstencentrum Venlo, Theater de Garage, Océ Kunstcollectie Venlo, Stichting De Nis Tegelen, Stichting Ouverture Venlo.

Regionaal/provinciaal

Federatie voor Musea Limburg Roermond, Huis voor de Kunsten Roermond, Odapark Venray, Museum Het Domein Sittard-Geleen, Schunck Heerlen, Bonnefantenmuseum Maastricht, Museum het Land van Valkenburg, Valkenburg, Kunstcollectie DSM Heerlen, Zuiderlucht Maastricht, Klassiek op locatie, Media Groep Limburg Sittard-Geleen, L1 Media Maastricht, Maastricht University Maastricht, Stadsacademie Maastricht, Jan van Eyck Academie Maastricht.

Nationaal

Cobramuseum Amstelveen, Frans Halsmuseum Haarlem, Stedelijk Museum Alkmaar, Dakota Amsterdam, Gemeentemuseum Den Haag, Kunsthal Rotterdam, Noordbrabants Museum 's-Hertogenbosch, SMS 's-Hertogenbosch, Vanabbemuseum Eindhoven, Museum Het Valkhof Nijmegen, Gemeentemuseum Arnhem, De Pont Tilburg, Groninger Museum Groningen, Sieboldshuis Leiden, Schunck Heerlen, Bonnefantenmuseum Maastricht, NMV Amsterdam, Mondriaan Stichting Amsterdam, Art Amsterdam Amsterdam, Art Antique Utrecht, PAN Amsterdam Amsterdam, TEFAF Maastricht, Instituut Collectie Nederland (Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed Nederland) Amsterdam/Rijswijk, Vereniging Rembrandt Amsterdam, Agentschap.NL Den Haag, Museum Platforms Nederland Amsterdam, CJP Amsterdam, Galeries.nl Amsterdam, Stichting Museum Kaart Amsterdam, Onomatopée Eindhoven, AxesJazzPower Eindhoven, Stichting November Music 's-Hertogenbosch, Ik lees literatuur, Zet cultuur op de kaart,

Internationaal

Muhka Antwerpen, SMAK Gent, Art Gent Gent, IKOB Eupen (B), Euregio Rhein-Maas-Nord Mönchen-Gladbach, Kulturraum Niederrhein Moers, Cross Art Bedburg-Hau, Wilhelm Hack Museum Ludwigshaven, Museum Abteiberg Mönchen-Gladbach, Die Kunstakademie Düsseldorf, Hochschule für Bildende Künste Braunschweig, Museum Villa Stuck München, Kunstmuseum Bonn, Kunstverein Neuss Neuss (D)
Sinds 2008 (museaal) bruikleenverkeer met Australië, Italië, Verenigde Staten, Denemarken, Japan en Zwitserland.